

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Γ 21/2021

(του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 29^η Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι ένα (2021), ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής και Αρχή) μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος

Μέλη: Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μαρία Στυλιανίδη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων.

Εισηγητές: Ευάγγελος Καραμανλής, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Διπλωματούχων Μηχανικών ΕΑΑΔΗΣΥ,

Ελένη Σταθοπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν οι εισηγητές, κκ. Ευάγγελος Καραμανλής και Ελένη Σταθοπούλου, η Αν. Προϊσταμένη του Τμήματος

Γνωμοδοτήσεων, Χριστίνα Καξιρή, η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, Μίνα Καλογρίδου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (μέσω τηλεδιάσκεψης), οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

Θέμα : Διατύπωση γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (γγ) του ν.4013/2011, επί σχεδίου Κοινής Απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών - Εσωτερικών, με αντικείμενο την παρακολούθηση και επίβλεψη μελετών κάτω των ορίων από ιδιώτες Ελεγκτές Μηχανικούς, εκδιδομένης κατ'έξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 183Α του ν. 4412/2016.

Με το από 31.08.2021 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (αρ. πρωτ. εισερχ. Αρχής 5123/01.09.2021) του γραφείου Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών διαβιβάσθηκε στην Αρχή σχέδιο Κοινής Απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εσωτερικών και διατυπώθηκε αίτημα περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

Η εξέταση του ως άνω αιτήματος ανεστάλη μέχρι την απαιτούμενη κατά το νόμο προηγούμενη γνώμη του ΤΕΕ, η οποία διαβιβάσθηκε στην Αρχή με το από 03.11.2021 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ίδιου Υπουργού (αρ. πρωτ. εισερχ. Αρχής 6617/03.11.2021).

Ι. Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο Απόφασης έχει ως εξής:

«ΚΟΙΝΗ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Παρακολούθηση και επίβλεψη δημοσίων έργων κάτω των ορίων

από ιδιώτες Ελεγκτές Μηχανικούς

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 183Α του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 59 του ν. 4782/2021 (ΦΕΚ 36 Α').
2. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98 Α').
3. Τις διατάξεις του π.δ. 123/2016 «Ανασύσταση και μετονομασία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανασύσταση του Υπουργείου Τουρισμού, σύσταση Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής και Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, μετονομασία Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων» (ΦΕΚ 208 Α').
4. Τις διατάξεις του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους – Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (ΦΕΚ 119 Α').
5. Τις διατάξεις του π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 2 Α').

.....
.....
.....

Χ. Την από .../.../... γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με το άρθρο 183Α παρ. 4 του ν. 4412/2016.

ΧΧ. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Ορισμοί

1. Η παρούσα απόφαση αποσκοπεί στον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 183Α του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 59 του ν. 4782/2021, για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης από διαπιστευμένους ιδιώτες, επιβλέποντες ελεγκτές μηχανικούς (στο εξής ιδιώτες «Ελεγκτές Μηχανικοί») κατά την εκπόνηση των μελετών του επόμενου άρθρου.
2. Η έννοια των όρων που περιλαμβάνονται στην παρούσα έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτούς στο άρθρο 2 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικότερες ρυθμίσεις της απόφασης αυτής.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

- 1. Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας καταλαμβάνει τις δημόσιες συμβάσεις μελετών του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 7α του ν. 4412/2016, με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω των ορίων της περ. β' και γ' του άρθρου 5 του ίδιου νόμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 183Α παρ. 1 του ν. 4412/2016.*
- 2. Στις δημόσιες συμβάσεις μελετών με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω των ορίων της περ. β' και γ' του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 η επίβλεψη, δηλαδή η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διοίκηση, των έργων, πέραν των ορισμών των παρ. 1 και 2 του άρθρου 183 του ίδιου νόμου, μπορούν να ασκούνται και από ιδιώτες Ελεγκτές Μηχανικούς, οι οποίοι θα είναι διαπιστευμένοι στις κατηγορίες μελετών, που αντιστοιχούν στο αντικείμενο της προς επίβλεψη μελέτης σύμφωνα με το άρθρο 183Α παρ. 1 του ν. 4412/2016 και τις ειδικότερες ρυθμίσεις της παρούσας.*

Άρθρο 3

Τα προσόντα των ιδιωτών Ελεγκτών Μηχανικών

- 1. Η ιδιότητα του διαπιστευμένου ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικού για τα έργα του προηγούμενου άρθρου αποκτάται με την εγγραφή του στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων.*
- 2. Το Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών για την επίβλεψη της εκπόνησης μελετών κάτω των ορίων καταρτίζεται και τηρείται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) με την μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, όπου εγγράφονται ανά αύξοντα Αριθμό Μητρώου οι Μηχανικοί, στους οποίους χορηγείται η διαπίστευση του Ελεγκτή Μηχανικού.*
- 3. Η κατάρτιση του Μητρώου αναπτύσσεται σε Τμήματα, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επιλογή του Ελεγκτή Μηχανικού αναλόγως του τόπου εκπόνησης της προς επίβλεψη μελέτης και των τεχνικών της απαιτήσεων. Ειδικότερα, το Μητρώο αναπτύσσεται σε Τμήματα ανά Περιφέρεια και ανά κλάδο ειδικότητας και είδος μελετών που βάσει των προσόντων του μπορεί να επιβλέπει ο διαπιστευμένος Ελεγκτής Μηχανικός.*
- 4. Τους κλάδους με τις ειδικότητες των Ελεγκτών Μηχανικών καθορίζει το Τ.Ε.Ε., το οποίο διαμορφώνει και αναπτύσσει τα αντίστοιχα Τμήματα του Μητρώου. Στους*

κλάδους αυτούς υπάγει τις κατηγορίες μελετών, για τις οποίες υφίσταται ήδη επαγγελματικό Μητρώο, αλλά και τις λοιπές ειδικότητες, για τις οποίες δεν υφίσταται επαγγελματικό Μητρώο. Οι κλάδοι είναι ευρύτεροι από τις ως άνω κατηγορίες και σε αυτούς εντάσσονται περισσότερες κατηγορίες πτυχίων και ειδικότητες. Την κατάταξη των κατηγοριών μελετών ανά κλάδο ειδικότητας, που διαμορφώνει το Τ.Ε.Ε., την εγκρίνει με απόφασή του ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών. Ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών εγκρίνει και κάθε μεταβολή στην διάρθρωση των ως άνω Τμημάτων του Μητρώου Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών.

5. Ο Μηχανικός που επιθυμεί να εγγραφεί στο Μητρώο υποβάλλει αίτηση στο Τ.Ε.Ε., με την οποία δηλώνει την Περιφέρεια, εντός της οποίας διατηρεί την επαγγελματική του έδρα, και τις κατηγορίες μελετών που καλύπτει το πτυχίο και η εξειδικευμένη επαγγελματική του εμπειρία, ώστε να είναι δυνατή η κατάταξή του στα Τμήματα του Μητρώου ανά Περιφέρεια και ανά κλάδο ειδικότητας και είδος μελετών.
6. Ως διαπιστευμένοι Ελεγκτές Μηχανικοί εγγράφονται στο Μητρώο όσοι είναι: α) διπλωματούχοι Μηχανικοί Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης μέλη του Τ.Ε.Ε. ή β) πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή ισότιμων σχολών της αλλοδαπής, που, κατά τις κείμενες διατάξεις, έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας κατ' εφαρμογή της σχετικής κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, και μπορούν να εγγραφούν, όπου απαιτείται, στο οικείο επιμελητήριο ή επαγγελματικό σύλλογο.
7. Με την αίτησή του ο ενδιαφερόμενος να αποκτήσει διαπίστευση Ελεγκτή Μηχανικού οφείλει να υποβάλει στο Τ.Ε.Ε. όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των ως άνω τυπικών προσόντων του καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά στην επαγγελματική του εμπειρία. Ιδίως υποβάλλει, εκτός του πτυχίου της προηγούμενης παραγράφου, τα αποδεικτικά της εγγραφής του σε άλλα επαγγελματικά Μητρώα, αλλά και τις απαραίτητες πιστοποιήσεις από τις οποίες αποδεικνύεται η κατοχή ενεργού και μη δεσμευμένου πτυχίου εγγραφής και κατάταξης σε επαγγελματικό Μητρώο, που αποτελεί τεκμήριο τεχνικής καταλληλότητας γενικής εμπειρίας σε ορισμένη τάξη και κατηγορία.
8. Το Τ.Ε.Ε. με απόφασή του συγκροτεί κεντρικά ειδική Επιτροπή, η οποία είναι αρμόδια να ελέγχει τα υποβαλλόμενα από τους ενδιαφερόμενους δικαιολογητικά, και να αποφαινεται, εάν ο υποψήφιος πληροί τα ως άνω τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την εγγραφή του στα Μητρώα και την κατάταξή του στα ειδικότερα Τμήματα αυτού. Εφόσον κριθεί ότι ορισμένος υποψήφιος μπορεί να εγγραφεί στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών, το Τ.Ε.Ε. τον κατατάσσει σε

συγκεκριμένη Περιφέρεια, με βάση την επαγγελματική του έδρα, και σε συγκεκριμένους κλάδους ειδικότητας και είδη μελετών, με βάση το πτυχίο και την εξειδικευμένη επαγγελματική του εμπειρία. Τέλος, τον εγγράφει σε ένα ή περισσότερα Τμήματα του Μητρώου, αναλόγως των ειδικοτήτων που καλύπτουν τα προσόντα του.

9. Οι υποψήφιοι για εγγραφή στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών, οι οποίοι είναι ήδη εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Μελετητών του άρθρου 39 του ν. 3316/2005 ή στο αντίστοιχο Μητρώο Εμπειρίας Μελετητών του π.δ. 71/2019 από την έναρξη λειτουργίας του και εφεξής, εγγράφονται υποχρεωτικώς στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών στους κλάδους ειδικότητας και στα είδη μελετών που αντιστοιχούν στις κατηγορίες των πτυχίων τους.
10. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης εγγραφής στον Μητρώο ή σε περίπτωση κατάταξης του υποψηφίου σε λιγότερους από τους κλάδους ειδικότητας που ζήτησε να εγγραφεί, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Υποδομών προσφυγή για τον έλεγχο νομιμότητας της απόφασης του Τ.Ε.Ε. εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης σε αυτόν. Ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών αποφαινεται επί της προσφυγής εντός τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Μητρώων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Η προσφυγή θεωρείται ότι απορρίφθηκε, εάν παρέλθει η ως άνω προθεσμία χωρίς να έχει εκδοθεί απόφαση. Εάν η προσφυγή γίνει δεκτή, το Τ.Ε.Ε. οφείλει να συμμορφωθεί και να εγγράψει άμεσα τον υποψήφιο στα αντίστοιχα τμήματα του Μητρώου.
11. Ο Μηχανικός με την εγγραφή του στο Μητρώο λαμβάνει μοναδικό Αριθμό Μητρώου Διαπιστευμένου Ελεγκτή Μηχανικού. Επίσης στον εγγεγραμμένο στο Μητρώο μηχανικό το Τ.Ε.Ε. χορηγεί πιστοποιητικό, με το οποίο μπορεί να αποδεικνύει την διαπίστευσή του ως Ελεγκτή Μηχανικού. Στο πιστοποιητικό αναγράφονται ειδικώς τα Τμήματα του Μητρώου, στα οποία ο εγγεγραμμένος έχει καταταγεί αναλόγως της Περιφέρειας, στην οποία έχει την επαγγελματική του έδρα, και αναλόγως του κλάδου ειδικότητας και είδους μελετών που βάσει των προσόντων του μπορεί να επιβλέπει.
12. Η εγγραφή στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών αποτελεί την μόνη απαιτούμενη πιστοποίηση, προκειμένου οι ιδιώτες μηχανικοί να συμμετέχουν στις διαδικασίες επιλογής Ελεγκτών Μηχανικών για την ανάθεση σε αυτούς των υπηρεσιών επίβλεψης της παρούσας.

Άρθρο 4

Οι αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής

για την ανάθεση της επίβλεψης σε Ελεγκτή Μηχανικό

1. Η άσκηση της επίβλεψης κατά την εκπόνηση ορισμένης μελέτης του άρθρου 2 της παρούσας από διαπιστευμένο ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό καθορίζεται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής.
2. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής οφείλει να εκδοθεί, αφού δημοσιευθεί η διακήρυξη της προς επίβλεψη μελέτης, ώστε να είναι γνωστές οι ειδικές τεχνικές απαιτήσεις της και ειδικότερα οι κατηγορίες μελετών, στις οποίες θα πρέπει να διαθέτει εμπειρία ο Ελεγκτής Μηχανικός.
3. Στην ως άνω απόφαση της αναθέτουσας αρχής, εκτός από την πρόθεσή της να αναθέσει την επίβλεψη της εκπόνησης ορισμένης μελέτης σε διαπιστευμένο ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό, θα πρέπει να ορίζεται επίσης:
 - α) ο κύριος τόπος εκπόνησης της μελέτης), με σκοπό την επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού από το Τμήμα του Μητρώου που αφορά στην συγκεκριμένη Περιφέρεια,
 - β) οι κατηγορίες μελετών, που αντιστοιχούν στην προς επίβλεψη μελέτη, με σκοπό την επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού από το αντίστοιχο Τμήμα του Μητρώου που αφορά στον συγκεκριμένο κλάδο ειδικότητας και είδος μελετών,
 - γ) ο προϋπολογισμός της σύμβασης εκπόνησης της μελέτης, με σκοπό την επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού με αντίστοιχη τάξη πτυχίου,
 - δ) το χρονοδιάγραμμα εκπόνησης της μελέτης, ώστε να προκύπτει ο χρόνος απασχόλησης του Ελεγκτή Μηχανικού, και
 - ε) ο τρόπος υπολογισμού και το συνολικό ύψος της αμοιβής του Ελεγκτή Μηχανικού κατά το άρθρο 13 της παρούσας.
4. Η ανάθεση της επίβλεψης σε συγκεκριμένο Ελεγκτή Μηχανικό διενεργείται ομοίως με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 5 της παρούσας και σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 6 της παρούσας.
5. Καμία καθυστέρηση ή παράταση στην έναρξη εκπόνησης της προς επίβλεψη μελέτης δεν επιτρέπεται για λόγους που ανάγονται σε καθυστερήσεις της διαδικασίας ανάθεσης της επίβλεψης σε Ελεγκτή Μηχανικό. Σε περίπτωση που μέχρι την υπογραφή της σύμβασης της προς επίβλεψη μελέτης δεν έχει ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη διαδικασία ανάθεσης της επίβλεψης στον ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προχωρήσει στην άσκηση της επίβλεψης κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 183 του ν. 4412/2016.

6. Η αναθέτουσα αρχή δύναται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής να αναθέσει την επίβλεψη σε Ελεγκτή Μηχανικό, ακόμη και αφού έχει αρχίσει η εκπόνηση της μελέτης. Ωστόσο η εν λόγω απόφαση λαμβάνεται μετά από εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η οποία περιλαμβάνει ειδική τεκμηρίωση είτε της αδυναμίας να συνεχισθεί η επίβλεψη από υπαλλήλους της είτε της αναγκαιότητας αντικατάστασης των υπαλλήλων της από ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό.
7. Εάν η προς επίβλεψη μελέτη, ανεξάρτητα από τον προϋπολογισμό της, παρουσιάζει ιδιαίτερες τεχνικές δυσκολίες, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει την επίβλεψη σε περισσότερους Ελεγκτές Μηχανικούς, ώστε να καλύπτονται κατά το δυνατόν περισσότερες κατηγορίες μελετών από τα πτυχία των Ελεγκτών Μηχανικών. Στην περίπτωση αυτή οι Ελεγκτές Μηχανικοί θα πρέπει να επιλέγονται από διαφορετικά Τμήματα του Μητρώου που θα καλύπτουν τους αντίστοιχους κλάδους ειδικότητας και τα απαιτούμενα είδη μελετών.
8. Η διαδικασία ορισμού τεχνικών υπαλλήλων που έχουν την κατάλληλη ειδικότητα ως επιβλεπόντων από την Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά την παρ. 1 και 2 του άρθρου 183 του ν. 4412/2016 και η διαδικασία άσκησης της επίβλεψης από διαπιστευμένο ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό κατά το άρθρο 183Α του ν. 4412/2016 είναι τυπικώς και ουσιαστικώς ισοδύναμες και δεν διαφοροποιούνται ως προς τον τρόπο άσκησης της επίβλεψης. Η επιλογή μεταξύ αυτών ανήκει στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται ειδική αιτιολογία της σχετικής απόφασης.
9. Εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει αναθέσει την άσκηση της επίβλεψης στην εκπόνηση ορισμένης μελέτης σε συγκεκριμένο Ελεγκτή Μηχανικό και έχει υπογραφεί η σχετική μεταξύ τους σύμβαση, δεν εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 183 του ν. 4412/2016 και συνεπώς η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν δύναται να προβεί στον ορισμό επιβλεπόντων από τους τεχνικούς της υπαλλήλους.

Άρθρο 5

Η επιλογή του Ελεγκτή Μηχανικού

1. Ο ορισμός του Ελεγκτή Μηχανικού για την άσκηση επίβλεψης στην εκπόνηση ορισμένης μελέτης γίνεται μετά από κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών, που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 της παρούσας, και σύμφωνα με την διαδικασία των επόμενων παραγράφων. Η κλήρωση διενεργείται με ευθύνη του Τ.Ε.Ε., το οποίο έχει καταρτίσει και διατηρεί το οικείο Μητρώο, όπως προβλέπεται στις επόμενες παραγράφους.

2. Μόλις η αναθέτουσα αρχή λάβει την απόφαση για την άσκηση της επίβλεψης στην εκπόνηση ορισμένης μελέτης από διαπιστευμένο ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό σύμφωνα με την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου, αποστέλλει το πλήρες κείμενο της απόφασης αυτής στο Τ.Ε.Ε. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία περιέχει υποχρεωτικώς όλα τα στοιχεία της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, συνοδεύεται από αίτημά της προς το Τ.Ε.Ε. για την έναρξη της διαδικασίας ανάδειξης συγκεκριμένου Ελεγκτή Μηχανικού με την προβλεπόμενη κλήρωση.
3. Το Τ.Ε.Ε., λαμβάνοντας υπόψιν τα στοιχεία της απόφασης της αναθέτουσας αρχής, που περιγράφονται στην παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, προσδιορίζει τα Τμήματα του Μητρώου, στα οποία είναι εγγεγραμμένοι οι μηχανικοί που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια. Στην συνέχεια αναρτά στον ιστότοπό του, με ειδική παραπομπή σε εμφανές σημείο της κεντρικής του ιστοσελίδας (<https://web.tee.gr>), «Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος» για την επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού για την επίβλεψη συγκεκριμένης μελέτης. Στην πρόσκληση αναφέρονται ειδικώς τα Τμήματα του Μητρώου, από τα οποία καλούνται οι διαπιστευμένοι Ελεγκτές Μηχανικοί να συμμετάσχουν στην διαδικασία επιλογής.
4. Οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχουν στην διαδικασία επιλογής, συμπληρώνοντας το ειδικό τυποποιημένο έντυπο, που είναι επίσης αναρτημένο στην οικεία ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε., και το οποίο αποτελεί την υποβαλλόμενη «Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος». Στο εν λόγω έντυπο περιέχονται και πρέπει να συμπληρωθούν μόνον τα στοιχεία ταυτότητας του υποψήφιου, ο αριθμός Μητρώου του και η προς επίβλεψη μελέτη, ενώ τίθεται και η ηλεκτρονική υπογραφή του αιτούντος. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Τ.Ε.Ε. αναφέρεται ευκρινώς η ηλεκτρονική διεύθυνση, στην οποία οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να αποστείλουν την αίτησή τους.
5. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ως άνω ανάρτηση της Πρόσκλησης οι ενδιαφερόμενοι, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στα καλούμενα Τμήματα του Μητρώου, οφείλουν να αποστείλουν ηλεκτρονικά στο Τ.Ε.Ε. την Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος της προηγούμενης παραγράφου. Όλοι οι ενδιαφερόμενοι, που υπέβαλαν εμπρόθεσμα αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και είναι πράγματι εγγεγραμμένοι στα καλούμενα Τμήματα του Μητρώου, συμμετέχουν υποχρεωτικά στην κλήρωση. Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που υποβάλλεται μετά την λήξη της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας δεν λαμβάνεται υπόψιν ανεξαρτήτως των λόγων της εκπρόθεσμης υποβολής.
6. Το Τ.Ε.Ε. μετά την εκπνοή της προθεσμίας συγκεντρώνει τις υποβληθείσες αιτήσεις, καταχωρεί όλους τους ενδιαφερόμενους και καταρτίζει κατάλογο με τους Αριθμούς Μητρώου που θα συμμετάσχουν στην κλήρωση. Η κλήρωση είναι μοναδική για κάθε μελέτη. Η κλήρωση διενεργείται ηλεκτρονικά και δημόσια με

την χρήση ειδικής ασφαλούς εφαρμογής λογισμικού ηλεκτρονικής κληρωτίδας, την οποία αναπτύσσει και διαχειρίζεται το Τ.Ε.Ε.

7. Το Τ.Ε.Ε. ανακοινώνει στην οικεία ιστοσελίδα του την ημέρα και ώρα διενέργειας της δημόσιας ηλεκτρονικής κλήρωσης για την επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού για κάθε συγκεκριμένη μελέτη. Κατά τον ορισθέντα χρόνο η εφαρμογή για την ηλεκτρονική κλήρωση τίθεται σε λειτουργία και παράγει αυτόματα το αποτέλεσμα της κλήρωσης με την ανάδειξη ενός και μόνον Αριθμού Μητρώου.
8. Το Τ.Ε.Ε. αποστέλλει τα στοιχεία του κληρωθέντος Ελεγκτή Μηχανικού στην αναθέτουσα αρχή που ζήτησε κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου την επιλογή του για την επίβλεψη συγκεκριμένης μελέτης της.
9. Ο Αριθμός Μητρώου του κληρωθέντος Ελεγκτή Μηχανικού δεσμεύεται προσωρινώς μέχρι την υπογραφή της σύμβασής του και δεν μπορεί να συμμετέχει σε επόμενες κληρώσεις. Μετά την υπογραφή της σύμβασής του ισχύουν όσα ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 6

Η υπογραφή της σύμβασης

του Ελεγκτή Μηχανικού με την αναθέτουσα αρχή

1. Η αναθέτουσα αρχή δεσμεύεται από το αποτέλεσμα της κλήρωσης που διενήργησε το Τ.Ε.Ε. και δεν δύναται να ζητήσει την ανάδειξη άλλου Ελεγκτή Μηχανικού ή να απορρίψει τον κληρωθέντα. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή δεν δύναται να ελέγξει ευθέως ή παρεμπιπτόντως ή να αμφισβητήσει τα προσόντα του διαπιστευμένου Ελεγκτή Μηχανικού.
2. Η αναθέτουσα αρχή, μόλις το Τ.Ε.Ε. της κοινοποιήσει τον αναδειχθέντα από την κλήρωση Ελεγκτή Μηχανικό, ενεργοποιεί την διαδικασία ανάθεσης των υπηρεσιών επίβλεψης, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 του ν. 4412/2016 (Παράρτημα XIV - Γενικές υπηρεσίες προσωπικού για το δημόσιο με κωδικό 75131100-4). Η ανάθεση διενεργείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 118 του ν. 4412/2016 και εμπίπτει στην παρ. 1 εδ. β' του εν λόγω άρθρου.
3. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για την ανάθεση της επίβλεψης στον αναδειχθέντα από την κλήρωση Ελεγκτή Μηχανικό οφείλει να εκδοθεί, αμέσως μόλις ολοκληρωθεί η σύναψη της σύμβασης για την εκπόνηση της προς επίβλεψη μελέτης. Μετά την έκδοση της απόφασης ανάθεσης της επίβλεψης στον Ελεγκτή Μηχανικό, η αναθέτουσα αρχή την δημοσιεύει στο ΚΗΜΔΗΣ, την αποστέλλει στο Τ.Ε.Ε. για να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του, την κοινοποιεί στον επιλεγέντα

Ελεγκτή Μηχανικό και τον καλεί να προσέλθει για να υπογράψει την σχετική σύμβαση.

4. Με την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης η σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Ο Ελεγκτής Μηχανικός με την σύναψη κατά τα ως άνω της σύμβασής του ορίζεται ως επιβλέπων στην μελέτη και οφείλει να ξεκινήσει να ασκεί τα καθήκοντά του.
5. Μετά την υπογραφή της σύμβασής του ο Αριθμός Μητρώου του κληρωθέντος Ελεγκτή Μηχανικού δεσμεύεται οριστικώς και ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει σε καμία επόμενη κλήρωση, μέχρι την παραλαβή κατά το άρθρο 189 του ν. 4412/2016 του αντικειμένου της μελέτης που επιβλέπει. Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης ο Ελεγκτής Μηχανικός προσκομίζει τα σχετικά αποδεικτικά παραλαβής στο Τ.Ε.Ε., το οποίο οφείλει να ενεργοποιήσει τον Αριθμό Μητρώου του για επόμενες κληρώσεις.
6. Εάν ο Ελεγκτής Μηχανικός, μολονότι κληρώθηκε από το Τ.Ε.Ε. και κλήθηκε από την αναθέτουσα αρχή, δεν προσήλθε για να υπογράψει την σύμβασή του ή αρνήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο να αναλάβει την επίβλεψη, για την οποία εκδήλωσε ενδιαφέρον, διαγράφεται από το Μητρώο για ένα (1) έτος από την συντέλεση της ως άνω συμπεριφοράς του. Εάν μετά την παρέλευση του έτους και την επανεγγραφή του στο Μητρώο επαναλάβει την ίδια ως άνω συμπεριφορά διαγράφεται από το Μητρώο οριστικώς.
7. Σε περίπτωση πάντως που δεν προσέλθει ή αρνηθεί να αναλάβει την επίβλεψη ο αναδειχθείς από την κλήρωση Ελεγκτής Μηχανικός, η αναθέτουσα αρχή ζητεί την επανάληψη της κλήρωσης μεταξύ των λοιπών ενδιαφερομένων και την ανάδειξη νέου Ελεγκτή Μηχανικού. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται όσες φορές απαιτηθεί μέχρι να ευρεθεί ο ενδιαφερόμενος που θα αποδεχθεί την ανάθεση των υπηρεσιών. Σε όλες τις κληρώσεις οι αρνούμενοι διαγράφονται από το Μητρώο και δεν συμμετέχουν στις επόμενες κληρώσεις κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 7

Εγγυήσεις αμεροληψίας του Ελεγκτή Μηχανικού

και μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων με τον ανάδοχο

1. Ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν πρέπει να συνδέεται με τον ανάδοχο της προς επίβλεψη μελέτης και τους υπεργολάβους του με σχέση, η οποία μπορεί να δημιουργεί κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων. Ειδικότερα, ο Ελεγκτής

Μηχανικός δεν πρέπει να έχει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή προσωπικό ή άλλο κοινό συμφέρον με τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του, το οποίο μπορεί να θίγει την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του ως προς την εκτέλεση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων του.

2. Σε περίπτωση σχέσεων μεταξύ φυσικών προσώπων, η σύγκρουση συμφερόντων ελέγχεται στους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού. Σε περίπτωση σχέσεων μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων, η σύγκρουση συμφερόντων ελέγχεται στα πρόσωπα που μετέχουν στα όργανα διοίκησης αυτών, στα πρόσωπα που κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό άνω του 0,5% στο εταιρικό κεφάλαιο του νομικού προσώπου, καθώς και στους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού.
3. Ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν πρέπει να έχει παράσχει συμβουλές στην αναθέτουσα αρχή ή να έχει εμπλακεί με οποιονδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης της προς επίβλεψη μελέτης είτε κατά τα άρθρα 46 και 48 του ν. 4412/2016 είτε με οποιαδήποτε άλλη σχέση. Επίσης ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν πρέπει να συνδέεται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν παράσχει τέτοιες υπηρεσίες για την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.
4. Ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν πρέπει να έχει αναλάβει ή καθ' οιονδήποτε τρόπο να έχει εμπλακεί σε άλλες διαδικασίες ελέγχου ή υποστήριξης της αναθέτουσας αρχής, και ιδίως στην διοίκηση, διαχείριση ή παρακολούθηση της σύμβασης, εφόσον εκτελείται βάσει συγχρηματοδοτούμενου προγράμματος, ή στην τεχνική υποστήριξη και διαχείριση της σύμβασης για λογαριασμό της αναθέτουσας αρχής ως τελικού δικαιούχου χρηματοδοτικού προγράμματος.
5. Εάν ο Ελεγκτής Μηχανικός που κληρώθηκε εμπίπτει στις ως άνω απαγορεύσεις, υποχρεούται, πριν την κατάρτιση της σύμβασής του με την αναθέτουσα αρχή να της το γνωστοποιήσει άμεσα και εγγράφως. Εφόσον η απόφαση ανάθεσης της επίβλεψης δεν του έχει κοινοποιηθεί, αυτή ανακαλείται από την αναθέτουσα αρχή. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει εκ νέου στην διαδικασία του άρθρου 5 της παρούσας, προκειμένου να κληρωθεί νέος Ελεγκτής Μηχανικός.
6. Εφόσον ο Ελεγκτής Μηχανικός έλαβε γνώση, αποδεδειγμένα μετά την σύναψη της σύμβασής του, οποιουδήποτε γεγονότος ικανού να δημιουργήσει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του ιδίου και του αναδόχου της μελέτης που επιβλέπει, υποχρεούται να γνωστοποιήσει άμεσα και εγγράφως τα σχετικά στοιχεία στον

Εργοδότη. Στην περίπτωση αυτή, εάν ο Ελεγκτής Μηχανικός έχει ήδη ορισθεί ως επιβλέπων στην μελέτη οφείλει να απέχει από κάθε ενέργεια σχετική με την ανατεθείσα σε αυτόν επίβλεψη. Η Προϊσταμένη Αρχή εξετάζει, εάν είναι εφικτή η αποτροπή της σύγκρουσης, αφού ληφθούν από τους εμπλεκόμενους συγκεκριμένες διορθωτικές ενέργειες, και αν τούτο είναι εφικτό καλεί τον Ελεγκτή Μηχανικό και τον ανάδοχο να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα. Σε περίπτωση που η εντοπισθείσα σύγκρουση συμφερόντων είναι αδύνατον να αρθεί με άλλον τρόπο, η σύμβαση με τον Ελεγκτή Μηχανικό διαλύεται και ο Εργοδότης αποφασίζει, εάν θα προσφύγει εκ νέου στην διαδικασία ανάθεσης της επίβλεψης σε Ελεγκτή Μηχανικό σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 της παρούσας ή εάν η επίβλεψη θα συνεχισθεί κατά τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 183 του ν. 4412/2016.

Άρθρο 8

Καθήκοντα του Ελεγκτή Μηχανικού

1. Ο Ελεγκτής Μηχανικός έχει κατά την άσκηση των καθηκόντων του όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 στην επίβλεψη, όταν αυτή ασκείται από υπαλλήλους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.
2. Η επίβλεψη, και όταν ασκείται από Ελεγκτή Μηχανικό, αποσκοπεί ιδίως, στην πιστή εκπλήρωση από τον ανάδοχο των όρων της σύμβασης και στην εκπόνηση της μελέτης, σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και τις προδιαγραφές των συμβατικών τευχών.
3. Η επίβλεψη ασκείται και στους χώρους που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της σύμβασης και προς τούτο ο ανάδοχος της μελέτης είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίζει απρόσκοπτη πρόσβαση στον Ελεγκτή Μηχανικό.
4. Τα καθήκοντα επίβλεψης που οφείλει να εκπληρώνει ο Ελεγκτής Μηχανικός περιλαμβάνουν ιδίως:
 - α) τον έλεγχο τήρησης από τον ανάδοχο της σύμβασης και των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου,
 - β) τον έλεγχο εφαρμογής από τον ανάδοχο των προδιαγραφών για την εκπόνηση της μελέτης,
 - γ) τον έλεγχο τήρησης από τον ανάδοχο του χρονοδιαγράμματος εκπόνησης της μελέτης,
 - δ) τον έλεγχο ολοκλήρωσης από τον ανάδοχο συγκεκριμένων τμημάτων ή σταδίων της μελέτης,

- ε) τον ποσοτικό και ποιοτικό έλεγχο των τμημάτων ή σταδίων της μελέτης,
- στ) την εν γένει παρακολούθηση της σχέσης συμβατικού - εκτελούμενου μελετητικού αντικειμένου και την ενημέρωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας σχετικά με την πρόοδο εκπόνησης της μελέτης,
- ζ) τον έλεγχο εκπλήρωσης από τον ανάδοχο των προϋποθέσεων για τις τμηματικές πληρωμές του συμβατικού ανταλλάγματος βάσει της εξέλιξης της εκπόνησης της μελέτης,
- η) την διαχείριση όλων των ειδικών θεμάτων που προκύπτουν κατά την εκπόνηση της μελέτης.

5. Πέραν των ως άνω ενδεικτικά αναφερόμενων γενικών καθηκόντων επίβλεψης, ο Ελεγκτής Μηχανικός οφείλει επίσης να εκπληρώνει τα εξής ειδικά καθήκοντα:

- α) ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την παραβίαση από τον ανάδοχο του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης ή την πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεών του,
- β) ειδοποιεί χωρίς καθυστέρηση τον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, εφόσον απαιτείται να κινηθεί διαδικασία έκπτωσης του αναδόχου λόγω συνδρομής των αναγκαίων προϋποθέσεων,
- γ) παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την έγκαιρη έγκριση των λογαριασμών της σύμβασης,
- δ) παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ώστε να μην χορηγεί εντολές για εκτέλεση εργασιών, οι οποίες δεν προβλέπονται από την αρχική ή εγκεκριμένη συμπληρωματική σύμβαση,
- ε) παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την παραλαβή των μελετών,
- στ) παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ώστε να μην χορηγεί παράταση προθεσμίας χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις,
- ζ) παρέχει την απαραίτητη συνδρομή στον προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για την έκδοση απόφασης σε ένσταση του αναδόχου κατά απόφασης κήρυξης έκπτωσης,
- η) υποβάλλει εισήγηση προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία σε σχέση με τα σχέδια και την πρόταση που κατέθεσε ο ανάδοχος για την σύνταξη Πρωτοκόλλου Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών και Συγκριτικού Πίνακα κατά το άρθρο 186 παρ. 6 του ν. 4412/2016,

θ) ελέγχει και προσυπογράφει τους λογαριασμούς που υποβάλλει ο ανάδοχος και βεβαιώνει ότι αυτοί έχουν συνταχθεί κατά τις ισχύουσες διατάξεις και την σύμβαση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 187 παρ. 6 του ν. 4412/2016,

ι) καταθέτει εισήγηση στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, με την οποία, αφού έχει υποβληθεί έγγραφη όχληση από τον ανάδοχο για αποζημίωση λόγω υπερημερίας του εργοδότη, διαπιστώνει αν υφίσταται υπερημερία, καθώς και τα αίτια της και το ύψος των ζημιών του αναδόχου για κάθε ημέρα κατά προσέγγιση σύμφωνα με το άρθρο 190 παρ. 2 του ν. 4412/2016,

ια) υποβάλλει την γνώμη του για την κατάθεση εισήγησης από την Διευθύνουσα Υπηρεσία προς την Προϊσταμένη Αρχή, η οποία αποφασίζει επί της αιτήσεως λύσης της σύμβασης που υπέβαλε ο ανάδοχος κατά το άρθρο 192 παρ. 4 εδ. ε' του ν. 4412/2016,

ιβ) ελέγχει, όπως προβλέπεται στο άρθρο 183Α παρ. 1 εδ. β' του ν. 4412/2016, την αρτιότητα της μελέτης πριν από την έγκρισή της κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 189 του ίδιου νόμου.

Άρθρο 9

Ευθύνη του Ελεγκτή Μηχανικού έναντι του Εργοδότη

1. Ο Ελεγκτής Μηχανικός ευθύνεται έναντι του Εργοδότη ακόμη και για ελαφρά αμέλεια κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεών του και επίσης υπέχει, κατά την εκπλήρωση των συμβατικών του υποχρεώσεων, ποινική ευθύνη δημόσιου υπαλλήλου.

2. Ο Ελεγκτής Μηχανικός ευθύνεται έναντι του Εργοδότη για κάθε περίπτωση πλημμελούς άσκησης των νόμιμων του καθηκόντων, καθώς και για κάθε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεών του. Τέτοιες παραβάσεις συνιστούν ιδίως:

α) ο πλημμελής έλεγχος και η ελλιπής παρακολούθηση της εκπόνησης της μελέτης εκ μέρους του αναδόχου,

β) η αποστολή ανακριβών στοιχείων και η πλημμελής ενημέρωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας σχετικά με την πρόοδο της μελέτης,

γ) η υπαίτια καθυστέρηση στην ενημέρωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για:

- i. την εκ μέρους του αναδόχου παραβίαση του χρονοδιαγράμματος,
- ii. την παράβαση των προδιαγραφών της μελέτης,

- iii. την άνευ εντολής εκτέλεση εργασιών, οι οποίες δεν προβλέπονται από την αρχική ή εγκεκριμένη συμπληρωματική σύμβαση, ούτε είναι επιτρεπτή η εκτέλεσή τους κατά τις κείμενες διατάξεις.

δ) η παράλειψη άσκησης των υποχρεώσεων του Ελεγκτή Μηχανικού σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 183 παρ. 8 του ν. 4412/2016.

3. Ο Ελεγκτής Μηχανικός έχει υποχρέωση να υπακούει και να εφαρμόζει τις εντολές του Εργοδότη. Η ως άνω υποχρέωση του Ελεγκτή Μηχανικού πηγάζει από τις συμβατικές υποχρεώσεις που ανέλαβε με την σύμβασή του έναντι της αναθέτουσας αρχής, καθώς και από τις διατάξεις του ν. 4412/2016 και της παρούσας.
4. Σε περίπτωση κατά την οποία ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις και δεν εκτελεί με συνέπεια τα καθήκοντα επίβλεψης ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές του Εργοδότη, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση και τον νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την σύμβαση ανάθεσης της επίβλεψης.

Άρθρο 10

Οι εξουσίες εποπτείας του Εργοδότη

και η εναντίωση στον Ελεγκτή Μηχανικό

1. Ο Εργοδότης και τα όργανά του διατηρούν όλες τις εξουσίες ελέγχου και εποπτείας επί της επίβλεψης που διενεργεί ο Ελεγκτής Μηχανικός, όπως αυτές προβλέπονται στον ν. 4412/2016 και στην παρούσα, σε όλη την διάρκεια ισχύος της σύμβασής του και μέχρι την παραλαβή της μελέτης.
2. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, σε περίπτωση ανάθεσης της επίβλεψης σε Ελεγκτή Μηχανικό, δικαιούται να πραγματοποιεί κατά την κρίση της και χωρίς να απαιτείται οιαδήποτε προηγούμενη γνωστοποίηση, ελέγχους στην εκπόνηση της μελέτης, με σκοπό να διαπιστώνει την εξέλιξή της, την συμμόρφωση του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης και την νόμιμη άσκηση της επίβλεψης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 183Α παρ. 3 και στο άρθρο 183 παρ. 5 εδ. α' του ν. 4412/2016.
3. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, εάν διαπιστώσει ότι ο Ελεγκτής Μηχανικός με ορισμένες πράξεις ή παραλείψεις του παραβιάζει τα καθήκοντά του, δύναται να εναντιώνεται στις πράξεις αυτές καθώς και στα σχετικά πορίσματα και έγγραφα της επίβλεψης. Η εναντίωση ασκείται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία με αιτιολογημένη εισήγησή της που υποβάλλεται στην Προϊσταμένη Αρχή, κατά τα

οριζόμενα στο άρθρο 183Α παρ. 3 και στο άρθρο 183 παρ. 5 εδ. β' του ν. 4412/2016.

4. Η ως άνω εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς την Προϊσταμένη Αρχή πρέπει να υποβληθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την γνωστοποίηση των σχετικών πράξεων του Ελεγκτή Μηχανικού σε αυτήν. Εάν παρέλθει το διάστημα των δεκαπέντε (15) ημερών από την γνωστοποίηση των οικείων πορισμάτων ή εγγράφων του Ελεγκτή Μηχανικού στην Διευθύνουσα Υπηρεσία και η τελευταία δεν έχει προβάλει εναντίωση, τεκμαίρεται η αποδοχή των πράξεων, των πορισμάτων και των εγγράφων του Ελεγκτή Μηχανικού.
5. Σε περίπτωση εμπρόθεσμης αιτιολογημένης εναντίωσης της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από της περιέλευσης σε αυτήν της εισηγήσεως. Η απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής δεσμεύει την Διευθύνουσα Υπηρεσία, τον Ελεγκτή Μηχανικό και τον ανάδοχο.
6. Τα πορίσματα ή τα έγγραφα που συντάσσονται από τον Ελεγκτή Μηχανικό, καθώς και τα έγγραφα ή τα στοιχεία που υπογράφονται από αυτόν, δεν γεννούν διαφορές μεταξύ του επιβλέποντος και του αναδόχου. Εάν ο ανάδοχος αμφισβητεί πράξεις, παραλείψεις ή ενέργειες της επίβλεψης, υποβάλλει αναφορά προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 183Α παρ. 3 και στο άρθρο 183 παρ. 5 εδ. γ' του ν. 4412/2016. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, εάν κάνει δεκτές τις αιτιάσεις του αναδόχου, μπορεί να εναντιωθεί στις πράξεις του Ελεγκτή Μηχανικού κατά την ως άνω διαδικασία των παρ. 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου.
7. Κατά της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής, που δέχεται την εναντίωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας σε έγγραφα ή πορίσματα του Ελεγκτή Μηχανικού, καθώς και κατά της τεκμαιρόμενης αποδοχής από την Διευθύνουσα Υπηρεσία των εγγράφων ή πορισμάτων του Ελεγκτή Μηχανικού, ο ανάδοχος, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 183Α παρ. 3 και στο άρθρο 183 παρ. 5 εδ. δ' του ν. 4412/2016, μπορεί να ασκήσει την ένσταση του άρθρου 198 του ν. 4412/2016, περί διοικητικής επίλυσης συμβατικών διαφορών, εφόσον η ως άνω εναντίωση ή η τεκμαιρόμενη αποδοχή των ενεργειών της επίβλεψης έχουν άμεσα βλαπτικές συνέπειες εις βάρος του, χωρίς να απαιτείται η έκδοση άλλης πράξης προς τούτο.

Άρθρο 11

Ευθύνη του Ελεγκτή Μηχανικού έναντι του αναδόχου

1. Ο Ελεγκτής Μηχανικός δεν ευθύνεται έναντι του αναδόχου για τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων επίβλεψης.

2. Οι πράξεις του Ελεγκτή Μηχανικού (οδηγίες, πορίσματα, έγγραφα κλ.π.) δεν προσβάλλονται παραδεκτώς από τον ανάδοχο ούτε κατά την προβλεπόμενη στο άρθρο 198 του ν. 4412/2016 διαδικασία διοικητικής επίλυσης των διαφορών ούτε ενώπιον των πολιτικών ή των διοικητικών δικαστηρίων.
3. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος διαφωνεί με πράξεις, παραλείψεις ή ενέργειες του Ελεγκτή Μηχανικού, οφείλει να υποβάλει την αναφορά που προβλέπεται στο άρθρο 10 παρ. 6 της παρούσας με αίτημα την εναντίωση του Εργοδότη σε πράξεις της επίβλεψης.

Άρθρο 12

Ευθύνη του αναδόχου έναντι του Εργοδότη,

όταν η επίβλεψη ασκείται από Ελεγκτή Μηχανικό

1. Το γεγονός ότι η επίβλεψη της εκπόνησης της μελέτης ασκείται από Ελεγκτή Μηχανικό δεν μειώνει τις ευθύνες του αναδόχου έναντι του Εργοδότη, όπως αυτές απορρέουν από τον νόμο και την μεταξύ τους σύμβαση.
2. Οποιαδήποτε παράβαση από τον Ελεγκτή Μηχανικό των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τον νόμο και την σύμβασή του με την αναθέτουσα αρχή δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις υποχρεώσεις και ευθύνες του που απορρέουν από την σύμβαση για την εκπόνηση της μελέτης.
3. Οποιαδήποτε καθυστέρηση του Ελεγκτή Μηχανικού ως προς την επίβλεψη της εκπόνησης της μελέτης ή γενικά ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του ή τυχόν διαφωνία του με τον ανάδοχο ως προς την εκπλήρωση των καθηκόντων του, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις υποχρεώσεις του για την εκπόνηση της μελέτης και τις ευθύνες του, που απορρέουν από τον νόμο και την σύμβαση.

Άρθρο 13

Η αμοιβή του Ελεγκτή Μηχανικού

1. Η αμοιβή του Ελεγκτή Μηχανικού υπολογίζεται βάσει του προϋπολογισμού της προς ανάθεση μελέτης και θα καταβάλλεται με τον τρόπο που ορίζεται στην σύμβασή του με την αναθέτουσα αρχή.
2. Ο Ελεγκτής Μηχανικός για την άσκηση της επίβλεψης και για την εν γένει εκτέλεση των καθηκόντων, που του έχουν ανατεθεί με την σύμβασή του, δικαιούται να λάβει για την συνολική προθεσμία εκπόνησης της μελέτης, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 184 παρ. 1 του ν. 4412/2016, κατ' αποκοπήν

αμοιβή, η οποία θα ανέρχεται σε ποσοστό 4% του ύψους της προεκτιμώμενης αμοιβής της μελέτης.

3. Εάν η αναθέτουσα αρχή αποφασίσει να αναθέσει την επίβλεψη σε περισσότερους Ελεγκτές Μηχανικούς, ώστε να καλύπτονται κατά το δυνατόν περισσότερες κατηγορίες μελετών, η αμοιβή για κάθε Ελεγκτή Μηχανικό υπολογίζεται σε ποσοστό 4% του ύψους της προεκτιμώμενης αμοιβής του τμήματος της σύμβασης, που έκαστος θα επιβλέπει, ενώ το σύνολο της δαπάνης για όλους τους Ελεγκτές Μηχανικούς δεν δύναται να υπερβαίνει τις 30.000 ευρώ.
4. Η ως άνω αμοιβή θα καταβάλλεται στον Ελεγκτή Μηχανικό σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Ο αριθμός των δόσεων θα αντιστοιχεί στον αριθμό των μηνών που θα διατρέξουν από την υπογραφή της σύμβασης του Ελεγκτή Μηχανικού με τον ανάδοχο μέχρι την λήξη της συνολικής συμβατικής προθεσμίας.
5. Η συνολική αμοιβή του Ελεγκτή Μηχανικού για την άσκηση της επίβλεψης και για την εν γένει εκτέλεση των καθηκόντων του δεν θα αυξάνεται ούτε θα αναθεωρείται σε καμία περίπτωση και για κανέναν λόγο ή αιτία.
6. Με την ως άνω αμοιβή καλύπτονται πλήρως τα κόστη και όλες οι δαπάνες του Ελεγκτή Μηχανικού που θα προκύψουν και θα απαιτηθούν για την άσκηση της επίβλεψης και την εν γένει άρτια εκπλήρωση των υποχρεώσεών του απέναντι στον ανάδοχο, όπως αυτές προβλέπονται στον νόμο και στην παρούσα απόφαση και έχουν συμφωνηθεί με την σύμβαση μεταξύ αναθέτουσας αρχής και Ελεγκτή Μηχανικού.
7. Σε κάθε περίπτωση προσωρινής ή οριστικής διακοπής των εργασιών για οποιονδήποτε λόγο, καθώς και σε περίπτωση αναστολής των προθεσμιών εκπόνησης της μελέτης κατά το άρθρο 184 παρ. 5 του ν. 4412/2016, ο Ελεγκτής Μηχανικός διακόπτει την επίβλεψη και δεν του οφείλεται αμοιβή για το διάστημα αυτό.
8. Σε περίπτωση έκπτωσης του αναδόχου, διάλυσης της σύμβασής του ή σε κάθε άλλη περίπτωση πρόωρης λύσης της, η σύμβαση μεταξύ αναθέτουσας αρχής και Ελεγκτή Μηχανικού διαλύεται και ο τελευταίος δεν δικαιούται το υπόλοιπο της αμοιβής του.

Άρθρο 14

Το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης

μεταξύ αναθέτουσας αρχής και Ελεγκτή Μηχανικού

1. Η σύμβαση, που υπογράφεται μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του Ελεγκτή Μηχανικού σύμφωνα με το άρθρο 6 της παρούσας, περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον ως συμβατικούς όρους τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις, τα καθήκοντα και τις ευθύνες των συμβαλλομένων μερών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 183Α και 183 παρ. 5 - 9 του ν. 4412/2016 και τις ρυθμίσεις της παρούσας απόφασης.
2. Η ως άνω σύμβαση περιλαμβάνει επιπλέον ειδικό όρο με τον οποίο ο Ελεγκτής Μηχανικός δηλώνει ότι έλαβε πλήρη ενημέρωση από την αναθέτουσα αρχή σε σχέση με την μελέτη και ιδίως ότι έλαβε πλήρη γνώση των Συμβατικών Τευχών της μελέτης, της Τεχνικής Προσφοράς του αναδόχου και της Σύμβασης που ο τελευταίος υπέγραψε με τον Εργοδότη.
3. Η σύμβαση περιλαμβάνει επίσης ειδικούς όρους με τους οποίους ο Ελεγκτής Μηχανικός δηλώνει ότι: α) αποδέχεται ανεπιφύλακτα τον ορισμό του ως επιβλέπωντος σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, β) αποδέχεται να ασκήσει τα προβλεπόμενα καθήκοντα επίβλεψης και να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τον νόμο και την σύμβασή του, γ) διαθέτει την απαιτούμενη στην παρούσα διαπίστευση και πληροί τα αντίστοιχα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, και δ) μπορεί να ανταποκριθεί στα νόμιμα και συμβατικά καθήκοντά του.
4. Η σύμβαση περιλαμβάνει επιπροσθέτως ειδικό όρο με τον οποίο ο Ελεγκτής Μηχανικός δηλώνει ότι δεν συνδέεται με τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του με σχέση, η οποία να δημιουργεί κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, και ειδικότερα δεν έχει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή προσωπικό ή άλλο κοινό συμφέρον κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 της παρούσας, το οποίο μπορεί να θίγει την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του ως προς την εκτέλεση των υποχρεώσεων και των καθηκόντων του.
5. Με την σύμβαση ο Ελεγκτής Μηχανικός θα δεσμεύεται ότι θα ολοκληρώσει την επίβλεψη της μελέτης και θα την ασκεί αδιακόπως για όλο τον χρόνο που θα διαρκέσει η εκπόνηση της από τον ανάδοχο.
6. Η σύμβαση προβλέπει αναλυτικά την αμοιβή και τον τρόπο πληρωμής του Ελεγκτή Μηχανικού από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 13 της παρούσας. Προβλέπει επίσης αναλυτικώς τα δικαιολογητικά πληρωμής που πρέπει να υποβάλει ο Ελεγκτής Μηχανικός στην αναθέτουσα αρχή και την διαδικασία καταβολής των μηνιαίων δόσεων που θα του οφείλονται.
7. Η σύμβαση περιλαμβάνει ειδικό όρο με τον οποίο ο Ελεγκτής Μηχανικός δηλώνει ότι: α) με την ως άνω αμοιβή καλύπτονται πλήρως τα κόστη και όλες οι δαπάνες που θα απαιτηθούν για την άσκηση της επίβλεψης και την εν γένει άρτια εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, και β) η αμοιβή του δεν δύναται να

αναθεωρηθεί ή να αυξηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης.

-----.»

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011: «2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [.....] γ) Γνωμοδοτεί για τη νομιμότητα κάθε διάταξης σχεδίου νόμου ή κανονιστικής πράξης που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις και συμμετέχει στις οικείες νομοπαρασκευαστικές επιτροπές. Τα αρμόδια όργανα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη της Αρχής. Ειδικότερα: [.....] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, όπως ιδίως οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 3 του ν.2286/1995, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας περίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα(30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας οι σχετικές πράξεις μπορούν να εκδοθούν και χωρίς τη γνώμη της Αρχής."

Στο βαθμό που το ως άνω σχέδιο Υπουργικής Απόφασης περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν δημόσιες συμβάσεις, εμπύπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011.

III. Συναφείς διατάξεις

1. Το σύνολο των διατάξεων του ν. 4412/2016, και, ιδίως :

- **Το άρθρο 2** «Ορισμοί - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρα 2 και 33 παρ. 1 εδάφιο έκτο της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)»

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: [.....]

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως

αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...]

7α) ως «δημόσιες συμβάσεις μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών νοούνται όλες οι συμβάσεις με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες συνδέονται με την εκτέλεση έργου, κατά την έννοια της περ. 7 ή τον χωρικό σχεδιασμό, όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, [...]

11) ως «οικονομικός φορέας» νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσιος φορέας ή ένωση αυτών των προσώπων ή φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων επιχειρήσεων, που προσφέρει στην αγορά εκτέλεση εργασιών ή/και έργου, προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών. Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται και ο όρος «εργοληπτική επιχείρηση» του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β` του παρόντος Βιβλίου [...]

43) ως «ανάδοχος» ή «εργολήπτης» ή «μελετητής» ή «προμηθευτής» ή «πάροχος υπηρεσιών» νοείται ο οικονομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί με δημόσια σύμβαση ή σύμβαση, κατά την έννοια της διάταξης της περ. 5 της παρούσας παραγράφου, η κατασκευή έργου ή η μελέτη έργου ή η προμήθεια αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών αντίστοιχα [...]

2. Πέραν των ορισμών της παρ. 1, ιδίως για τις ανάγκες εφαρμογής του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β` του Βιβλίου I:

1) ως «Κύριος του Έργου» ή «Εργοδότης» νοείται το Δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα, για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η δημόσια σύμβαση ή σύμβαση, κατά την έννοια της διάταξης της περ. 5 της παρούσας παραγράφου ή κατασκευάζεται το έργο,

2) ως «Φορέας κατασκευής του έργου» νοείται η αρμόδια αναθέτουσα αρχή ή υπηρεσία αυτής που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου,

3) ως «Προϊσταμένη Αρχή» νοείται η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης,

4) ως «διευθύνουσα υπηρεσία» νοείται η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για τον έλεγχο και τη διοίκηση της κατασκευής του έργου,

4α) ως «επιβλέπων» νοείται τεχνικός υπάλληλος της διευθύνουσας υπηρεσίας ή πιστοποιημένος ιδιωτικός φορέας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων), ο

οποίος απαιτείται να διαθέτει τις εξιδεικευμένες γνώσεις που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και επίβλεψη του έργου,

4β) ως «επιβλέπων ελεγκτής» ή «μηχανικός» ή «ελεγκτής μηχανικός» νοείται ο εγγεγραμμένος στο Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών, στον οποίο δύναται να ανατεθούν ο έλεγχος και η επίβλεψη των εκτελούμενων έργων προεκτιμώμενης αμοιβής από εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ έως το αντίστοιχο όριο της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 [...]

3. Πέραν των ορισμών της παρ. 1, ιδίως για τις ανάγκες εφαρμογής του Τίτλου 2 του Κεφαλαίου II του Μέρους Β` του Βιβλίου I:

1) ως «Κύριος του Έργου» νοείται το Δημόσιο ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα, στον οποίο ανήκει το έργο για το οποίο εκπονούνται μελέτες και παρέχονται τεχνικές υπηρεσίες,

2) ως «Εργοδότης» νοείται η αναθέτουσα αρχή που καταρτίζει σύμβαση μελέτης ή παροχής τεχνικών υπηρεσιών με τον ανάδοχο είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό του κυρίου του έργου,

3) ως «Προϊσταμένη Αρχή» νοείται η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του εργοδότη, που εποπτεύει την εκτέλεση της συναφθείσας σύμβασης, ασκώντας για λογαριασμό του αποφασιστικές αρμοδιότητες, ιδίως σε θέματα τροποποίησης των όρων της σύμβασης,

4) ως «Διευθύνουσα Υπηρεσία» νοείται η τεχνική υπηρεσία που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της συναφθείσας σύμβασης, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής [...]

- **Το άρθρο 107** «Ανάθεση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (άρθρα 74 και 76 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»

«1. Οι δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα την παρ. 3, τα άρθρα 108, 109, 109 Α και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Οι δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, το άρθρο 122, τα άρθρα 109, 109 Α και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

3. Σε κάθε περίπτωση οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και οι διαδικαστικοί κανόνες των παραγράφων 1 και 2 πρέπει να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών υπηρεσιών.»

- Το άρθρο 118 «Απευθείας ανάθεση»

«1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, είναι ίση ή κατώτερη από το όριο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

Για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου και τις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110, το ποσό του προηγούμενου εδαφίου είναι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

2. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες για την ανάθεση της σύμβασης υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή τη δημοσιεύει στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38 και την κοινοποιεί στον οικονομικό φορέα. Η παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου καθιστά τη σύμβαση αυτοδικαίως άκυρη. Με την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης η σύμβαση θεωρείται, ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Η υπογραφή συμφωνητικού απαιτείται για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία που υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. Ειδικά για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή/και ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), το ανωτέρω ποσό ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Η απόφαση ανάθεσης περιέχει κατ' ελάχιστο: α) την επωνυμία και τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης και της αξίας της, γ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση, δ) κάθε άλλη πληροφορία που η αναθέτουσα αρχή κρίνει απαραίτητη.

4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, η επιλογή του αναδόχου διενεργείται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Η σύμβαση συνάπτεται με τον ανάδοχο που επιλέγεται και διαθέτει τα αναγκαία προς τούτο προσόντα και την απαραίτητη εξειδίκευση.

Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης αποτελεί το ανώτατο όριο της συμβατικής αμοιβής του αναδόχου. Μετά από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος ή ελεγχόμενο από αυτόν φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν δύναται να συνάψει σύμβαση του παρόντος άρθρου με την αυτή αναθέτουσα αρχή για διάστημα δώδεκα (12) μηνών.

5. Σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μπορούν να ανατεθούν από κάθε αναθέτουσα αρχή κατ' έτος, μία ή περισσότερες συμβάσεις, συνολικού προϋπολογισμού μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) των πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής κατ' έτος, για ανάθεση συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών, αντίστοιχα. Συμβάσεις που συνάπτονται κατά παράβαση του ορίου του προηγούμενου εδαφίου είναι άκυρες και δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να προσφεύγουν στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το όριο των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για αναθέσεις συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών, έργων και μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, που αφορούν στην υλοποίηση έργων ΤΠΕ με αντικείμενο την εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας των ψηφιακών υπηρεσιών ή τον εκσυγχρονισμό των ψηφιακών εργαλείων της Κεντρικής Διοίκησης κατά την έννοια της περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Η προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, επιτρέπεται κατόπιν έκδοσης διαπιστωτικής πράξης από τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μετά από αίτηση της αναθέτουσας αρχής, που υποβάλλεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η διαπιστωτική πράξη εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την υποβολή της αίτησης, μετά την παρέλευση της οποίας τεκμαίρεται η απόρριψη αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων από τις αναθέτουσες αρχές, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, η αρμόδια οργανική μονάδα για την επεξεργασία των αιτήσεων και κάθε αναγκαία τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

- **Το άρθρο 183** «Διοίκηση σύμβασης μελέτης - παροχής τεχνικών υπηρεσιών, έλεγχος, επίβλεψη και παρακολούθηση - Εξουσιοδοτικές διατάξεις»

«[...] 5. α. Η διευθύνουσα υπηρεσία, σε περίπτωση ανάθεσης της επίβλεψης σε ιδιωτικό φορέα, δικαιούται, να πραγματοποιεί, κατά την κρίση της και χωρίς να απαιτείται οιαδήποτε προηγούμενη γνωστοποίηση, επιτόπιους ελέγχους με σκοπό να διαπιστώνει την εξέλιξη αυτής, τη νόμιμη άσκηση της επίβλεψης και τη συμμόρφωση του αναδόχου με τη σύμβαση της μελέτης.

β. Η διευθύνουσα υπηρεσία δύναται να εναντιώνεται στα πορίσματα και έγγραφα του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης, με αιτιολογημένη εισήγησή της, που υποβάλλεται στην

Προϊσταμένη Αρχή, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη γνωστοποίησή τους σε αυτήν, άλλως τεκμαίρεται η αποδοχή των πορισμάτων και των εγγράφων του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης. Σε περίπτωση εμπρόθεσμης αιτιολογημένης εναντίωσης της διευθύνουσας υπηρεσίας, η Προϊσταμένη Αρχή του έργου αποφασίζει, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από της περιέλευσης σε αυτήν της εισηγήσεως. Η απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής δεσμεύει τη διευθύνουσα υπηρεσία, τον φορέα επίβλεψης και τον ανάδοχο.

γ. Τα πορίσματα ή τα έγγραφα που συντάσσονται από τον ιδιωτικό φορέα επίβλεψης, καθώς και τα έγγραφα ή τα στοιχεία που υπογράφονται από αυτόν, δεν γεννούν διαφορές μεταξύ του επιβλέποντος και του αναδόχου. Εάν ο ανάδοχος αμφισβητεί ενέργειες της επίβλεψης, υποβάλλει αναφορά προς τη διευθύνουσα υπηρεσία, η οποία μπορεί, εάν κάνει δεκτές τις αιτιάσεις του αναδόχου, να εναντιωθεί κατά τη διαδικασία της περ. β'.

δ. Κατά της απόφασης της Προϊσταμένης Αρχής, που δέχεται την εναντίωση της διευθύνουσας υπηρεσίας σε έγγραφα ή πορίσματα του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης, καθώς και κατά της τεκμαιρόμενης αποδοχής από τη διευθύνουσα υπηρεσία των εγγράφων ή πορισμάτων του ιδιωτικού φορέα επίβλεψης, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει την ένσταση του άρθρου 174, εφόσον η ως άνω εναντίωση ή η τεκμαιρόμενη αποδοχή των ενεργειών της επίβλεψης έχουν άμεσα βλαπτικές συνέπειες εις βάρος του, χωρίς να απαιτείται η έκδοση άλλης πράξης προς τούτο.

6. Η επίβλεψη ασκείται και στους χώρους που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της σύμβασης και ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει την απρόσκοπτη πρόσβαση των ασκούντων την επίβλεψη.

7. Η διευθύνουσα υπηρεσία ενημερώνει την Προϊσταμένη Αρχή, σε τακτά χρονικά διαστήματα και κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής, για την πορεία εκπόνησης της μελέτης ή της παροχής της υπηρεσίας και εισηγείται για την άρση των προβλημάτων.

8. Ειδικά για τους επιβλέποντες υπαλλήλους της διευθύνουσας υπηρεσίας, πειθαρχικά αδικήματα αποτελούν:

α) η παράλειψη ενημέρωσης από τον επιβλέποντα τις συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, καθώς και η υπαίτια εκ μέρους του, πέραν του εύλογου χρόνου, καθυστέρηση, στην ενημέρωση του προϊσταμένου της διευθύνουσας υπηρεσίας για την παραβίαση από τον ανάδοχο του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης ή την πλημμελή εκπλήρωση των υποχρεώσεών του,

β) η παράλειψη κίνησης και διεκπεραίωσης της διαδικασίας έκπτωσης του αναδόχου από τον προϊστάμενο της διευθύνουσας υπηρεσίας, παρά τη συνδρομή των αναγκαίων προϋποθέσεων, η παράλειψη έγκαιρης έγκρισης των λογαριασμών της

σύμβασης από αυτόν και η χορήγηση από αυτόν εντολών για εκτέλεση εργασιών, οι οποίες δεν προβλέπονται από την αρχική ή εγκεκριμένη συμπληρωματική σύμβαση,

γ) η παράλειψη έγκαιρης έκδοσης απόφασης επί των συγκριτικών πινάκων και παραλαβής των μελετών ή υπηρεσιών από τον Προϊστάμενο και τα όργανα της Προϊσταμένης Αρχής, η χορήγηση από αυτούς παράτασης προθεσμίας χωρίς να συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις και η παράλειψή τους να εκδώσουν απόφαση σε ένσταση του αναδόχου κατά απόφασης κήρυξης έκπτωσης, εντός της δίμηνης προθεσμίας της παρ. 6 του άρθρου 191 περί έκπτωσης αναδόχου..»

- Το άρθρο 183Α «Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Η επίβλεψη μελετών με προεκτιμώμενη αμοιβή έως το όριο των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 5, περί κατώτατων ορίων δύναται, πέραν των ορισμών των παρ. 1 και 2 του άρθρου 183, να διενεργείται από διαπιστευμένους ιδιώτες επιβλέποντες «ελεγκτές μηχανικούς» ανά κατηγορία μελετών.

Στα καθήκοντα του ελεγκτή μπορεί να περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της μελέτης πριν την έγκρισή της, κατά την έννοια της παρ. 8 του άρθρου 189.

2. Ο ορισμός του ελεγκτή μηχανικού γίνεται μετά από κλήρωση μεταξύ των εγγεγραμμένων στο Μητρώο, που πληρούν τα κριτήρια της απόφασης της παρ. 3. Ελεγκτής μηχανικός που κληρώθηκε για την επίβλεψη μελέτης δεν επιτρέπεται να συμμετέχει σε επόμενη κλήρωση, μέχρι την παραλαβή του αντικειμένου της μελέτης κατ' άρθρο 189.

3. Σε περίπτωση ορισμού ελεγκτή μηχανικού εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 5 έως 9 του άρθρου 183.

4. Οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου «ελεγκτών μηχανικών», καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.»

IV. Επί της νομιμότητας και του εν γένει περιεχομένου της προτεινόμενης υπουργικής απόφασης.

A. Το υπό εξέταση σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης ερείδεται στη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 183Α του ν. 4412/2016, ως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 59 του ν. 4782/2021, βάσει της οποίας παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Υποδομών και Μεταφορών και Εσωτερικών να ρυθμίσουν με Κοινή Απόφασή τους τις διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου ελεγκτών μηχανικών για

την επίβλεψη μελετών¹, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια, μετά από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Β. Προς αποφυγή επαναλήψεων, υπενθυμίζεται ότι η Αρχή με την Α45/2020² Γνώμη της, διατύπωσε παρατηρήσεις επί του συνόλου των διατάξεων του άρθρου 183Α, και, ειδικά σε ό,τι αφορά στο υπό εξέταση σχέδιο, περί της σαφήνειας και του ορισμένου της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 4.

Δεδομένου, ωστόσο, ότι διατηρήθηκε στην τελική μορφή του άρθρου η προταθείσα με το σχέδιο νόμου διατύπωση περί παροχής εξουσιοδότησης για έκδοση ΚΥΑ με την οποία ρυθμίζονται «*οι διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου ελεγκτών μηχανικών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια*», επαναλαμβάνεται ότι από τη συγκεκριμένη διατύπωση δεν καθίσταται σαφές εάν η πρόβλεψη για ρύθμιση «*κάθε άλλης λεπτομέρειας*» περιορίζεται στις λεπτομέρειες που συνέχονται με την τήρηση του μητρώου και εγγραφή σε αυτό των ελεγκτών μηχανικών ή εκτείνεται στον τρόπο άσκησης της επίβλεψης, στοιχείο κρίσιμο για τη διακρίβωση του κατά πόσον το σύνολο του περιεχομένου του υπό εξέταση σχεδίου κείται εντός της παρεχόμενης με την ως άνω διάταξη εξουσιοδότησης (βλ. ιδίως ρυθμίσεις που αφορούν σε ζητήματα καθορισμού αμοιβής, ασυμβίβαστων ιδιοτήτων κ.α.)³.

Συναφώς, σημειώνεται ότι, οι αρμοδιότητες των δημοσίων οργάνων καθορίζονται από κανόνες δικαίου με τυπική δύναμη ανώτερη των κανόνων τους οποίους το όργανο βάσει της αρμοδιότητάς του δύναται ή οφείλει να θεσπίζει. Συνεπώς, και δεδομένου ότι η εξουσιοδότηση συνιστά μεταβολή των κανόνων αυτών, για να είναι ισχυρή πρέπει να ρυθμίζεται από τους ίδιους τους κανόνες, οι οποίοι ρυθμίζουν την αρμοδιότητα του εξουσιοδοτούντος οργάνου. Ο δε κανόνας δικαίου που επιτρέπει την εξουσιοδότηση καθορίζει τη μορφή και τις προϋποθέσεις με τις οποίες μπορεί να γίνεται η εξουσιοδότηση⁴.

Γ. Από το περιεχόμενο του υπό εξέταση σχεδίου ΚΥΑ και ιδία από τις προβλέψεις του άρθρου 3 αυτού, φαίνεται να προκύπτει περαιτέρω παροχή εξουσιοδότησης προς το ΤΕΕ να διαμορφώσει το Μητρώο Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών «*σε Τμήματα ανά Περιφέρεια και ανά κλάδο ειδικότητας και είδος έργων*» (βλ. παρ. 3). Περαιτέρω, προβλέπεται ότι «*4. Τους κλάδους με τις ειδικότητες των Ελεγκτών Μηχανικών καθορίζει το Τ.Ε.Ε., το οποίο διαμορφώνει και αναπτύσσει τα αντίστοιχα Τμήματα του Μητρώου. [...] Την κατάταξη των κατηγοριών έργων και εξειδικευμένων εργασιών ανά*

¹ Προφανώς εκ παραδρομής στο εξεταζόμενο σχέδιο αναφέρεται σε διάφορα σημεία του κειμένου «*επίβλεψη έργων*»

² Βλ. σελ. 189 επ. Γνώμης Α45/2020, ανηρτημένη στην επίσημη ιστοσελίδα της Αρχής

³ Σημειωτέον ότι η σχετική αιτιολογική σκέψη αναφέρεται μόνο σε «*διαδικασίες ελέγχου, διαπίστευσης και τήρησης του μητρώου “Ελεγκτών Μηχανικών”*»

⁴ Επ. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, ΝΒ, 14η έκδοση, Τόμος 1, σελ. 55,56

κλάδο ειδικότητας, που διαμορφώνει το Τ.Ε.Ε., την εγκρίνει με απόφασή του ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών. Ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών εγκρίνει και κάθε μεταβολή στην διάρθρωση των ως άνω Τμημάτων του Μητρώου Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών».

Το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΤΕΕ) είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εποπτευόμενο από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Με βάση τον ιδρυτικό του νόμο⁵ έχει ως σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της τεχνικής και της τεχνολογίας γενικά και την αξιοποίησή τους για την αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας, αποτελεί δε τον τεχνικό σύμβουλο της Κυβέρνησης.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του δημοσίου δικαίου, εξουσιοδότηση υπάρχει όταν ο φορέας μιας αρμοδιότητας (εξουσιοδοτούν όργανο), με πράξη του, καθιστά άλλο δημόσιο όργανο (εξουσιοδοτούμενο) αρμόδιο να ασκήσει τις ενέργειες που προβλέπονται, δηλαδή επιτρέπονται ή επιβάλλονται, από την αρμοδιότητα. Με την εξουσιοδότηση, το εξουσιοδοτούμενο όργανο ασκεί την αρμοδιότητα ως δική του. Η εξουσιοδότηση προϋποθέτει καθορισμένες ήδη τις αρμοδιότητες του εξουσιοδοτούντος οργάνου, συνεπάγεται δε μετακίνηση αρμοδιότητας στο εξουσιοδοτούμενο όργανο, του οποίου, οι αρμοδιότητες διευρύνονται κατά το περιεχόμενο και την έκταση. Σκοπός της εξουσιοδότησης είναι η κατά το δυνατόν καλύτερη άσκηση των αρμοδιοτήτων που καθορίζει η έννομη τάξη⁶.

Ως παγίως γίνεται δεκτό στη θεωρία και τη νομολογία, η ανάθεση από το εξουσιοδοτούμενο όργανο σε άλλο διοικητικό όργανο της άσκησης της κανονιστικής αρμοδιότητας που του έχει χορηγηθεί με νομοθετική εξουσιοδότηση (υπεξουσιοδότηση) κατ'αρχήν απαγορεύεται, (βλ. σχετ. ΣτΕ 3463/1998, 5/2001), εκτός εάν υπάρχει ρητή πρόβλεψη περί του αντιθέτου στον εξουσιοδοτικό νόμο ή εάν η ανάθεση από την κανονιστική πράξη αφορά τη ρύθμιση επορευσιωδών θεμάτων ή θεμάτων απολύτως λεπτομερειακού χαρακτήρα⁷ (ΣτΕ 2372/1986, 4199/1997), υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι αυτά ρυθμίζονται κατά βάσιν με την κανονιστική πράξη (ΣτΕ 691/2013).

Ως ειδικότερα θέματα δε, νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της

⁵ Ν.Δ. της 1/21 Νοεμ. 1923 περί συστάσεως Τεχνικού Επιμελητηρίου, ως ισχύει

⁶ Επ. Σπηλιωτόπουλος, ο.π.

⁷ ΣτΕ 686/2009: η πράξη του αιρετού Νομάρχη με την οποία καθορίζεται περιοχή κοινής λειτουργίας επιβατηγών δημοσίας χρήσεως αυτοκινήτων δυνάμει του άρθρου 8 παρ. 5 περ. γ' του πδ 244/1997, φέρει χαρακτήρα κανονιστικό και εκδίδεται κατ' επιτρεπτή υπεξουσιοδότηση που παρέχεται με την ανωτέρω διάταξη. Βλ. και ΣτΕ 2415/2007, 959/2003, ΣτΕ 4199/1997

νομοθετικής ρυθμίσεως. Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλη προσδιορισμό του αντικείμενου της εξουσιοδοτήσεως αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο, όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα. Οι ανωτέρω ουσιαστικές ρυθμίσεις μπορούν να υπάρχουν τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως (βλ. ΣτΕ Ολ 1210/2010, Ολ 3013/2014, Ολ 520/2015).

Εν προκειμένω, αφ' ενός τέτοια πρόβλεψη δεν περιλαμβάνεται στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 183Α, αφ' ετέρου, η παρεχόμενη με το υπό εξέταση σχέδιο εξουσιοδότηση δεν είναι σαφές προς ποιο όργανο της διοίκησης παρέχεται, καθώς, κατά τη γραμματική διατύπωση της παρ. 2 του άρθρου 3, εναπόκειται μεν στο ΤΕΕ να καθορίσει τον τρόπο κατάρτισης και λειτουργίας του Μητρώου, ορισμένες ωστόσο από τις σχετικές αποφάσεις του (κατάταξη κατηγοριών έργων και εξειδικευμένων εργασιών ανά κλάδο ειδικότητας) υπόκεινται σε έγκριση από τον Γενικό Γραμματέα Υποδομών, ενώ άλλες (όπως η απόρριψη εγγραφής υποψηφίου στο Μητρώο ή η κατάταξή του σε λιγότερους από τους κλάδους ειδικότητας που ζήτησε να εγγραφεί – παρ. 10 άρθρου 3) υπόκεινται σε ειδική διοικητική προσφυγή ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Υποδομών, η απόφαση του οποίου εκδίδεται μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Μητρώων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών⁸. Κατά συνέπεια, στην πρώτη περίπτωση, δεν φαίνεται να μεταβιβάζεται τελικώς στο ΤΕΕ η αρμοδιότητα για την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων, αλλά στον Γενικό Γραμματέα Υποδομών, (δεν καθίσταται σαφές εάν το ΤΕΕ εν προκειμένω λειτουργεί ως γνωμοδοτικό – εισηγητικό όργανο ή εάν η περιγραφόμενη διαδικασία κατατατίνει στην ολοκλήρωση σύνθετης διοικητικής ενέργειας με τις συνακόλουθες πρακτικές – δικονομικές συνέπειες), ενώ στη δεύτερη περίπτωση του αποδίδεται αποφασιστική αρμοδιότητα.

Δ. Βάσει της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 183Α, για την έκδοση της υπό εξέταση ΚΥΑ απαιτείται προηγούμενη γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, χωρίς ωστόσο να καθορίζεται με τρόπο ειδικό και σαφή στην εξουσιοδοτική διάταξη η διαδικασία έκδοσης και το περιεχόμενο αυτής, ούτε προκύπτει από άλλη διάταξη νόμου. Σημειώνεται ότι, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 25564/18.10.2021 έγγραφό του προς την Γενική Γραμματέα Υποδομών, το ΤΕΕ, παρέσχε «*σύμφωνη γνώμη*» για τη δημιουργία μητρώων ιδιωτών επιβλεπόντων μηχανικών, χωρίς καμία ειδικότερη αναφορά στα ανωτέρω ή στον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να ασκήσει τις ανατιθέμενες σε αυτό με βάση το υπό εξέταση σχέδιο αρμοδιότητες.

⁸ Η απόφαση του ΓΓΥ επί της ειδικής διοικητικής προσφυγής, όταν δέχεται την προσφυγή και ακυρώνει εν όλω ή εν μέρει την πράξη που προσβλήθηκε, έχει εκτελεστό χαρακτήρα.

Ε. Επί της φύσης της σύμβασης

Ως προς τη φύση της συναφθσόμενης μεταξύ του επιλεγέντος ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικού και της αναθέτουσας αρχής σύμβασης, θα πρέπει κατ'αρχάς να εξετασθεί εάν αυτή αποτελεί δημόσια σύμβαση κατά την έννοια της περ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδ. β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Συναφώς, η Αρχή έχει εκδώσει επί σχετικού ερωτήματος την υπ'αριθμ. 3/2021 Συμβουλή, στην οποία, μεταξύ άλλων, επισημαίνονται τα εξής :

«α) Ο συντονισμός, σε επίπεδο Ένωσης, των διαδικασιών συνάψεως δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών αποσκοπεί στην προστασία των συμφερόντων των οικονομικών φορέων που έχουν ιδρυθεί σε κράτος μέλος με σκοπό την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών σε αναθέτουσες αρχές εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος, και επομένως σκοπός των οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2104/25/ΕΕ είναι να αποκλειστεί ο κίνδυνος προτιμήσεως ημεδαπών διαγωνιζομένων ή υποψηφίων καθ' όλη τη διάρκεια της διεξαγομένης από την αναθέτουσα αρχή διαδικασίας συνάψεως δημόσιας συμβάσεως (βλ. συναφώς, όσον αφορά την οδηγία σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που ίσχυε παλαιότερα, απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 1998, BFI Holding, C-360/96, EU:C:1998:525, σκέψεις 41 και 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Η επιλογή μιας προσφοράς και, συνακόλουθα, ενός διαγωνιζομένου αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο του πλαισίου που θέτουν οι εν λόγω Οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις και, κατά συνέπεια, της έννοιας της «δημόσιας συμβάσεως» σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 2014/24 και το ταυτάριθμο άρθρο της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Σύμφωνα με την αιτ. σκ. (4) της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ: «Η αυξανόμενη ποικιλομορφία της δημόσιας δράσης έχει καταστήσει αναγκαίο τον σαφέστερο ορισμό της ίδιας της έννοιας των προμηθειών· η διευκρίνιση αυτή δεν θα πρέπει όμως να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας σε σύγκριση με εκείνο της οδηγίας 2004/18/ΕΚ. Οι κανόνες της Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες δεν αποσκοπούν να καλύψουν όλες τις μορφές εκταμίευσης δημόσιου χρήματος, αλλά μόνο όσες στοχεύουν στην απόκτηση έργων, αγαθών ή υπηρεσιών μέσω δημόσιας σύμβασης. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η απόκτηση έργων, αγαθών ή υπηρεσιών θα πρέπει να υπόκειται στην παρούσα οδηγία, είτε γίνεται μέσω αγοράς ή μίσθωσης είτε μέσω άλλων συμβατικών μορφών. Η απόκτηση θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή υπό ευρεία έννοια, ως απόκτηση των ωφελειών των σχετικών έργων, αγαθών ή υπηρεσιών, χωρίς να απαιτείται απαραίτητα η μεταβίβαση της κυριότητας στις αναθέτουσες αρχές. Επιπλέον, η απλή χρηματοδότηση δραστηριότητας, κατά κύριο

λόγο μέσω επιχορηγήσεων, που συνδέεται συχνά με την υποχρέωση επιστροφής των ποσών που ελήφθησαν εάν δεν χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται, δεν εμπίπτει συνήθως στους κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες. Ομοίως, περιπτώσεις στις οποίες όλοι οι φορείς που πληρούν ορισμένους όρους μπορούν να ασκούν συγκεκριμένα καθήκοντα χωρίς επιλογή, όπως στα συστήματα επιλογής πελάτη και τα συστήματα επιταγών παροχής υπηρεσιών, δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως προμήθειες αλλά ως συστήματα απλής αδειοδότησης (π.χ. άδειες για φάρμακα ή ιατρικές υπηρεσίες).» (Πρβλ και αντίστοιχη σκ. 6 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ).

Στο πλαίσιο αυτό το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι δεν αποτελεί δημόσια σύμβαση, κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/18/ΕΕ, σύστημα συμφωνιών, στο πλαίσιο του οποίου ένας δημόσιος φορέας επιδιώκει την προμήθεια προϊόντων από την αγορά, διά της συνάψεως συμβάσεων, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του συστήματος αυτού, με όποιον οικονομικό φορέα δεσμεύεται να παράσχει τα ζητούμενα προϊόντα υπό προκαθορισμένους όρους, χωρίς να διενεργείται επιλογή μεταξύ των ενδιαφερομένων οικονομικών φορέων, οι οποίοι δύνανται να προσχωρήσουν στο εν λόγω σύστημα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του. Μια τέτοια διαδικασία, κατά το μέρος που το αντικείμενό της παρουσιάζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον, υπόκειται στους θεμελιώδεις κανόνες της Συνθήκης ΛΕΕ, ιδίως στις αρχές της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως των οικονομικών φορέων, καθώς και στην απορρέουσα από αυτές υποχρέωση διαφάνειας, η οποία επιτάσσει προσήκουσα δημοσιότητα⁹.

Με το ίδιο σκεπτικό το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν συνιστά δημόσια σύμβαση, κατά την έννοια της οδηγίας 2004/18/ΕΕ, σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, με το οποίο δημόσιος φορέας κάνει δεκτούς όλους τους οικονομικούς φορείς που πληρούν τις απαιτήσεις καταλληλότητας του διαγωνισμού και επιτυγχάνουν στις εξετάσεις που προβλέπονται από τον διαγωνισμό αυτό, έστω και αν δεν μπορεί να γίνει δεκτός κανένας νέος οικονομικός φορέας κατά την περιορισμένη διάρκεια ισχύος του εν λόγω συστήματος¹⁰.

Εξάλλου, δεν μπορούν να θεωρηθούν «κριτήρια ανάθεσης» κριτήρια που δεν σκοπούν στον εντοπισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, αλλά συνδέονται κυρίως με την εκτίμηση της ικανότητας των διαγωνιζομένων να εκτελέσουν τη σύμβαση.»

Από την επισκόπηση των σχετικών διατάξεων του υπό εξέταση σχεδίου ΚΥΑ, προκύπτει ότι η επιλογή του/των ιδιώτη/των Ελεγκτή/ών Μηχανικού/ών διενεργείται

⁹ Απόφαση της 2ας Ιουνίου 2016, Falk Pharma C-410/14, EU:C:2016:399, σκ. 42 και 44.

¹⁰ Απόφαση της 1ης Μαρτίου 2018, Maria Tirkkonen C-9/17, σκ. 41.

με κλήρωση μεταξύ των «*διαπιστευμένων*»¹¹ μηχανικών, ήτοι των μηχανικών που έχουν εγγραφεί στο οικείο Μητρώο, ως πληρούντες τις τιθέμενες από την υπό εξέταση ΚΥΑ προϋποθέσεις, έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την ανάληψη της συγκεκριμένης επίβλεψης και διαθέτουν τα ειδικά επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται για την επίβλεψη ορισμένης μελέτης. Διαφαίνεται, συνεπώς, ότι οι προϋποθέσεις που τίθενται για την εγγραφή στο μητρώο δεν αποτελούν κριτήρια ανάθεσης υπό την έννοια των Οδηγιών, αλλά τα απαιτούμενα κατά την κείμενη νομοθεσία επαγγελματικά προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού και την παροχή των υπηρεσιών επίβλεψης. Πρόκειται, συνεπώς, για τη δημιουργία ενός «*αποθετηρίου*» φυσικών προσώπων, στα οποία εν δυνάμει δύναται να ανατεθούν υπηρεσίες επίβλεψης αντίστοιχων της ειδικότητάς τους μελετών, χωρίς τη χρήση κριτηρίων ανάθεσης που να επιτρέπουν τη σύγκριση προσφορών, καθώς η εν λόγω ανάθεση λαμβάνει χώρα κατόπιν κλήρωσης, η δε αμοιβή για την άσκηση της επίβλεψης είναι προκαθορισμένη και δεν διαμορφώνεται βάσει προσφοράς.

Τούτων δοθέντων, η αναφορά του άρθρου 6 «*Η υπογραφή της σύμβασης του Ελεγκτή Μηχανικού με την αναθέτουσα αρχή*», περί υπογραφής σύμβασης μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και του επιλεγέντος μέσω κλήρωσης Ελεγκτή Μηχανικού κατ'εφαρμογήν του άρθρου 107 του ν. 4412/2016 για ανάθεση υπηρεσιών με CPV 75131100-4 (Γενικές υπηρεσίες προσωπικού για το δημόσιο), κατά τα οριζόμενα στο εδ. β' της παρ. 1 του άρθρου 118, η οποία αφορά διαδικασία απευθείας ανάθεσης σύμβασης υπηρεσιών, θα πρέπει να επανεξετασθεί (συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων περί ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ, επιβολή κρατήσεων υπέρ ΕΑΑΔΗΣΥ, ΑΕΠΠ κλπ). Περαιτέρω σημειώνεται ότι ο ανωτέρω κωδικός CPV δεν συμπεριλαμβάνεται στους περιοριστικά αναφερόμενους κωδικούς του Παραρτήματος XIV του Προσαρτήματος Α' άρθρου 107 ν. 4412/2016.

Τέλος, εάν ήθελε θεωρηθεί ότι η εν λόγω σύμβαση αποτελεί δημόσια σύμβαση, κατά τα ανωτέρω, για την επιλογή του ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικού θα έπρεπε να εφαρμοσθούν μεταξύ άλλων οι προβλέψεις του ν. 4412/2016 ως προς τους λόγους αποκλεισμού, την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση πλημμελούς εκτέλεσης, την έκπτωση κλπ.

- **Άρθρο 1** : Η διατύπωση, ότι αντικείμενο της ΚΥΑ είναι ο καθορισμός λεπτομερειών «*για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης*» ενδέχεται να διευρύνει ανεπίτρεπτα το πεδίο εφαρμογής της πέραν των ορίων της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης (παράγραφος 4 του άρθρου 183Α), η οποία, όπως είναι διατυπωμένη, αφορά τον

¹¹ Σημειώνεται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 183Α αναφέρεται σε «*μητρώο ελεγκτών μηχανικών*» και όχι σε «*μητρώο διαπιστευμένων ελεγκτών μηχανικών*», όρος που χρησιμοποιείται στο υπό εξέταση σχέδιο (αν και στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου χρησιμοποιείται ο όρος «*διαπιστευμένοι ιδιώτες επιβλέποντες ελεγκτές μηχανικοί*»).

τρόπο επιλογής των ιδιωτών Ελεγκτών Μηχανικών¹², τα δε θέματα που αφορούν την επίβλεψη καθαυτή ρυθμίζονται από τις προβλέψεις των λοιπών διατάξεων του ν. 4412/2016 και ιδίως του άρθρου 183Α, καθώς και του άρθρου 183 (βλ. και ανωτέρω υπό IV.B). Ορθότερο επομένως θα ήταν, λαμβάνοντας υπόψη και το γράμμα της εξουσιοδοτικής διάταξης, η υπό εξέταση κανονιστική απόφαση να ρυθμίζει κυρίως ζητήματα εγγραφής και τήρησης ή επιλογής από το μητρώο και, κατ'εξάιρεση και μόνον στο μέτρο που συνδέονται άμεσα με τα ως άνω θέματα εγγραφής στο μητρώο, ζητήματα επίβλεψης.

Περαιτέρω, προτείνεται η απαλοιφή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 1 «Σκοπός – Ορισμοί», σύμφωνα με το οποίο «*Η έννοια των όρων που περιλαμβάνονται στην παρούσα έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτούς στο άρθρο 2 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, καθώς και στο άρθρο 1 του π.δ. 71/2019, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικότερες ρυθμίσεις της απόφασης αυτής*», καθώς η κανονιστικής δρώσα Διοίκηση δεν δύναται να θέσει ορισμούς με έννοια διάφορη αυτής του ν. 4412/2016 και του π.δ. 71/2019.

- **Άρθρο 2** : Αντίστοιχα, θα πρέπει να απαλειφθεί η παρ. 2 του άρθρου 2, καθώς η νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση κανονιστικής πράξης δεν αποσκοπεί στην επανάληψη των περιεχομένων στο νόμο ουσιαστικών ρυθμίσεων αλλά στη θέσπιση νέων δευτερευόντων κανόνων, ειδικότερων, τοπικού, τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα.

Περαιτέρω, θα πρέπει να αποσαφηνισθεί εάν η υπό εξέταση ΚΥΑ καταλαμβάνει και τους αναθέτοντες φορείς του Βιβλίου II – με την επιφύλαξη των παρ. 6 και 7 του άρθρου 222 του ν. 4412/2016- καθώς, σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 1 του ως άνω νόμου: «*Οι διατάξεις των άρθρων 182 έως 199 εφαρμόζονται στην εκτέλεση συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 2, συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Κεφαλαίου I του Μέρους Β' του Βιβλίου I (άρθρα 129 έως 133) και του Μέρους Β' του Βιβλίου II (άρθρα 335 έως 338)*».

- **Άρθρο 3** : Πέραν των ανωτέρω αναφερομένων ως προς την παροχή εξουσιοδότησης στο ΤΕΕ για την κατάρτιση και τήρηση του Μητρώου Διαπιστευμένων Ελεγκτών Μηχανικών, σημειώνονται τα ακόλουθα :

Στην παρ. 3 του άρθρου 3 ορίζεται ότι «*Η κατάρτιση του Μητρώου αναπτύσσεται σε Τμήματα, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επιλογή του Ελεγκτή Μηχανικού αναλόγως του τύπου εκτέλεσης της προς επίβλεψη μελέτης και των τεχνικών της*

¹² Βλ. ωστόσο και απόφαση 2323/2013 ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία: «*Εξάλλου, όπως έχει κριθεί, το αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδότησεως προσδιορίζεται όχι μόνον εν αναφορά προς το περιεχόμενο της ίδιας της εξουσιοδοτικής διατάξεως αλλά λαμβανομένου υπόψιν και του συστήματος των ουσιαστικών νομοθετικών διατάξεων στο οποίο εντάσσεται η εξουσιοδοτική διάταξη [...]*»

απαιτήσεων. Ειδικότερα, το Μητρώο αναπτύσσεται σε Τμήματα ανά Περιφέρεια και ανά κλάδο ειδικότητας και είδος μελετών που βάσει των προσόντων του μπορεί να επιβλέπει ο διαπιστευμένος Ελεγκτής Μηχανικός».

Εν προκειμένω, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι με το π.δ. 99/2018 «*Ρύθμιση του επαγγέλματος του μηχανικού με καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων για κάθε ειδικότητα*», καθορίζονται τα ειδικά προσόντα και η διαδικασία χορήγησης άδειας άσκησης επαγγέλματος των Διπλωματούχων Μηχανικών κατά ειδικότητα και προβλέπεται ότι σε κάθε βασική ειδικότητα αντιστοιχεί η πρόσβαση σε συγκεκριμένες επαγγελματικές δραστηριότητες, ως αναλυτικά ορίζεται. Προβλέπεται, επίσης, ρητώς ότι «*5. Ο διπλωματούχος μηχανικός, στον οποίο έχει αναγνωρισθεί αντίστοιχο επαγγελματικό δικαίωμα, αναλαμβάνει και την τεχνική ευθύνη, όσον αφορά τη μελέτη, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση, τον έλεγχο, την επίβλεψη, την υλοποίηση, την αποτίμηση, την αξιολόγηση και την ολοκληρωμένη λειτουργία, συντήρηση και διαχείριση των προϊόντων, υλικών, έργων, τεχνικών έργων, συστημάτων, εγκαταστάσεων, διεργασιών και δικτύων.*», πρόβλεψη που επαναλαμβάνεται σε όλες τις αναλυτικά αναφερόμενες στο ως άνω π.δ. ειδικότητες.

Από τα ανωτέρω, συνάγεται ότι ο όρος «*ανά κλάδο ειδικότητας*» (παρ. 3, 4, 9) δεν ταυτίζεται με την κατηγοριοποίηση, η οποία έχει ήδη συντελεσθεί με το ανωτέρω π.δ., ούτε περαιτέρω συσχετίζεται με το π.δ. 71/2019 «*Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε)*». Εξ άλλου, δεν καθίσταται σαφές από την εν λόγω πρόβλεψη, με ποιόν τρόπο και με ποια κριτήρια θα διαμορφωθούν οι «*κλάδοι*» στους οποίους θα υπαχθούν «*κατηγορίες μελετών*», ζητήματα που θα έπρεπε να διευκρινίζονται με την υπό εξέταση ΚΥΑ και να μην παραπέμπονται στην κρίση άλλου οργάνου κατά τα προεκτεθέντα (ανωτέρω υπό στοιχείο Β), λαμβάνοντας υπόψη την κείμενη νομοθεσία περί περί επαγγελματικών δικαιωμάτων.

Περαιτέρω, η πρόβλεψη εγγραφής Ελεγκτή Μηχανικού στο Μητρώο με βάση την επαγγελματική του έδρα (παρ. 5) και η κατάταξή του «*σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, με βάση την επαγγελματική του έδρα*» (παρ. 8, 11) φαίνεται πως περιορίζεται ανατιολόγητα και υπέρμετρα τη δυνατότητα του οιοδήποτε Ελεγκτή Μηχανικού να δραστηριοποιηθεί σε όλη την επικράτεια, δυνατότητα παρεχόμενη από την ήδη χορηγηθείσα σε αυτόν άδεια άσκησης επαγγέλματος. Ειδικά στη συγκεκριμένη περίπτωση, στην οποία η ίδια η εκπόνηση της μελέτης δεν απαιτείται να λαμβάνει χώρα στον τόπο εκτέλεσης του έργου, καθώς πρόκειται για άυλο παραδοτέο, δεν είναι κατανοητή η ανάγκη επιλογής του επιβλέποντα μεταξύ των εχόντων την επαγγελματική τους έδρα σε συγκεκριμένη Περιφέρεια, η οποία μάλιστα, κατά τα οριζόμενα στο υπό εξέταση σχέδιο, δεν ταυτίζεται κατ'ανάγκη με τον τόπο εκτέλεσης

του έργου, αλλά με τον τόπο εκπόνησης της μελέτης (βλ. άρθρο 4, παρ. 3, στοιχείο α' του ελάχιστου περιεχομένου της απόφασης της αναθέτουσας αρχής).

Στο ίδιο πνεύμα, θα πρέπει να αναδιατυπωθεί η παρ. 6 του άρθρου 3, προκειμένου να καταστεί σαφές ότι η δυνατότητα εγγραφής στο Μητρώο καταλαμβάνει, πέραν των διπλωματούχων Μηχανικών Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης μέλη του Τ.Ε.Ε. και τους διπλωματούχους Μηχανικούς ισότιμων σχολών της αλλοδαπής, καθώς και να διευκρινισθεί εάν υφίσταται αντίστοιχη δυνατότητα για τους αποφοίτους ΑΤΕΙ, κατ'αναλογία με τις προβλέψεις του π.δ. 71/2019¹³.

Αντίστοιχα, θα πρέπει να εξετασθεί η πρόβλεψη δυνατότητας εγγραφής για τους αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς (φυσικά πρόσωπα, καθώς από την εξεταζόμενη ρύθμιση δεν φαίνεται να παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής άλλων οντοτήτων (νομικών προσώπων, ενώσεων προσώπων κλπ), οι οποίοι δεν είναι εγγεγραμμένοι στο ΤΕΕ, αλλά σε αντίστοιχο επαγγελματικό μητρώο της αλλοδαπής και οι οποίοι με την προτεινόμενη ρύθμιση φαίνεται να αποκλείονται από τη δυνατότητα συμμετοχής τους στην περιγραφόμενη διαδικασία.

Ερμηνευτικά ζητήματα εκτιμάται ότι θα ανακύψουν από τη διατύπωση της ρύθμισης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 7. Διαφαίνεται ότι πρόθεση του κανονιστικού νομοθέτη είναι η απαγόρευση εγγραφής στο μητρώο του ΤΕΕ της παρούσας απόφασης μηχανικών που έχουν δεσμεύσει το πτυχίο τους σε εργοληπτικές ή μελετητικές επιχειρήσεις. Σημειώνεται επίσης, ότι στο εδάφιο αυτό γίνεται το πρώτον αναφορά σε «επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού με αντίστοιχη τάξη πτυχίου», σημείο που χρήζει διευκρίνισης, καθώς δεν προκύπτει η τυχόν συσχέτιση τάξης πτυχίου με την κατάταξη στα Τμήματα του Μητρώου.

¹³ Πρβλ. Άρθρο 2 π.δ. 71/2019, «1. Στο Μητρώο Εμπειρίας Μελετητών (Μ.Ε.Μ.) δικαιούνται να εγγραφούν φυσικά πρόσωπα με επαγγελματική εγκατάσταση στην Ελλάδα, Διπλωματούχοι Μηχανικοί Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής, μέλη του ΤΕΕ και πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, που, κατά τις κείμενες διατάξεις, έχουν επαγγελματικό δικαίωμα [...].», καθώς και Άρθρο 11, «3. Στο Μ.Ε.Κ. εγγράφονται φυσικά πρόσωπα Διπλωματούχοι Μηχανικοί Πολυτεχνικών Σχολών Ιδρυμάτων του Πανεπιστημιακού Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής που είναι μέλη του Τ.Ε.Ε., κάτοχοι τίτλων σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής που έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος του οικείου επιμελητηρίου ή επαγγελματικού συλλόγου, πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης και Ανώτερων Τεχνικών Σχολών που έχουν κατά τις κείμενες διατάξεις το επαγγελματικό δικαίωμα να κατασκευάζουν έργα. Ειδικότερα, εγγράφονται τα φυσικά πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου που ασκούν τεχνική, επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα και εμπλέκονται στην παραγωγή δημοσίων και ιδιωτικών τεχνικών έργων, έχοντας συμμετοχή σε οποιοδήποτε στάδιο ωρίμανσης, εκτέλεσης, συντήρησης και λειτουργίας τους, ήτοι στην κατασκευή, εποπτεία - επίβλεψη μέχρι την οριστική παραλαβή, στη διοίκηση - διαχείριση του έργου, σε ό,τι αφορά σε θέματα κατασκευής, καθώς και στη μετέπειτα λειτουργία και συντήρησή του.»

Πέραν των προϋποθέσεων εγγραφής στο εν λόγω Μητρώο και συμμετοχής στις διαδικασίες επιλογής για ανάθεση επίβλεψης, θα πρέπει να προβλεφθούν αντίστοιχα και οι λόγοι διαγραφής (προσωρινής ή οριστικής) για λόγους που ανάγονται στην πλημμελή άσκηση της επίβλεψης ή σε άλλα επαγγελματικά παραπτώματα.

Περαιτέρω, με την επιφύλαξη όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω περί της νομοθετικής εξουσιοδότησης κατά τα ανωτέρω (υπό στοιχείο Β) ως προς τις προβλέψεις περί διαδικασίας έκδοσης της απόφασης της αναθέτουσας αρχής για προσφυγή στην ανάθεση υπηρεσιών επίβλεψης σε ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό, (παρ. 5, 6) επισημαίνονται τα εξής :

α) Κατά τα οριζόμενα στο υπό εξέταση σχέδιο, στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία ανάθεσης των υπηρεσιών επίβλεψης έως την υπογραφή της σύμβασης της προς επίβλεψη μελέτης, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να προχωρήσει στην άσκηση της επίβλεψης βάσει των παρ. 1 και 2 του άρθρου 183, ήτοι μέσω της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας (παρ. 5). Δημιουργείται, ωστόσο, ασάφεια ως προς το αν η διαδικασία αυτή είναι προσωρινή ή μπορεί να ολοκληρωθεί σε επόμενη φάση με τις προϋποθέσεις της επόμενης παραγράφου,

β) Με την επόμενη παρ. 6, η αναθέτουσα αρχή δύναται να αποφασίσει το πρώτον την ανάθεση της άσκησης της επίβλεψης σε ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό ακόμη και αφού αρχίσει η εκπόνηση της προς επίβλεψη μελέτης μετά από εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Οι ανωτέρω προβλέψεις πέραν του ότι δεν συνάδουν με τη δικαιολογητική βάση της ρύθμισης¹⁴, διαφαίνεται ότι εισάγουν διαφορετική αντιμετώπιση παρόμοιων περιπτώσεων. Εξ άλλου, δεν προκύπτει ο λόγος για τον οποίο επιφυλάσσεται διαφορετική αντιμετώπιση όσον αφορά την υποχρέωση τεκμηρίωση της αδυναμίας ή της αναγκαιότητας υποκατάστασης της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας από ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό κατά τη διάρκεια εκπόνησης της προς επίβλεψη μελέτης (κατά τα οριζόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 4 του υπό εξέταση σχεδίου) και την απόλυτη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής προ της ανάθεσης της σύμβασης της προς επίβλεψη μελέτης (παρ. 8, αλλά και παρ. 1 άρθρου 183Α – «δύναται»).

Επισημαίνεται, σχετικά, ότι, παρά το γεγονός ότι στις διατάξεις του άρθρου 183Α δεν τίθενται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η ακολουθητέα διαδικασία βάσει της οποίας ορισμένη αναθέτουσα αρχή επιλέγει να προσφύγει σε συγκεκριμένη περίπτωση στη λύση της άσκησης της επίβλεψης από ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό, θα πρέπει να

¹⁴ Σύμφωνα με την συνοδεύουσα το άρθρο 183Α αιτιολογική σκέψη, η ρύθμιση δίνει τη δυνατότητα εκτέλεσης έργων σε «μικρές» αναθέτουσες αρχές : αν και δεν υπάρχει ρητή αναφορά, κατά κανόνα οι «μικρές» αναθέτουσες αρχές είτε δεν διαθέτουν τεχνική υπηρεσία ή αυτή δεν είναι επαρκώς στελεχωμένη, οπότε παρέχεται σε αυτές η δυνατότητα επίβλεψης έργων μέσω της προσφυγής στις δυνάμεις οικονομικών φορέων/ιδιωτών

διασφαλισθεί ότι η αναθέτουσα αρχή ασκεί τη διακριτική της ευχέρεια χωρίς να υπερβαίνει τα άκρα όρια αυτής, τα οποία καθορίζονται από τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αναλογικότητας και της υπό ευρεία έννοια χρηστής διοίκησης.

Υπενθυμίζεται επίσης και η θέση της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη διαχείριση των δημοσίων πιστώσεων με βάση τις αρχές της οικονομικότητας, της αναγκαιότητας και της αποδοτικότητας, βάσει της οποίας, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να αναθέτουν σε τρίτους, εργασίες που εμπίπτουν στα συνήθη καθήκοντα των αρμοδιοτήτων τους, κατά κλάδο, όπως αυτά περιγράφονται στις οικείες οργανικές διατάξεις, και, επιπλέον, για την υλοποίησή τους δεν απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις ή η χρήση τεχνικών μέσων που δεν κατέχει το ήδη υπηρετούν προσωπικό, αφού αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη οικονομική επιβάρυνση του προϋπολογισμού τους, όμως «... κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή, [σ.σ. η ανάθεση εργασιών σε τρίτους] στο βαθμό που αυτό επιβάλλεται από τις αρχές της αναγκαιότητας και αποδοτικότητας, η, έναντι αμοιβής, ανάθεση σε ιδιώτη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, είτε εργασιών ειδικής φύσης, για την εκτέλεση των οποίων απαιτείται προσωπικό με εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία, που δεν διαθέτει, στη συγκεκριμένη περίπτωση, το ήδη υπηρετούν προσωπικό, ... είτε όταν αποδεικνύεται ότι, μολονότι προβλέπεται από τις οικείες οργανικές διατάξεις η σύσταση και λειτουργία αρμόδιας για την εκτέλεση των οικείων εργασιών υπηρεσίας, αυτή δεν έχει στελεχωθεί με το προβλεπόμενο προσωπικό άνευ υπαιτιότητας του ενδιαφερόμενου νομικού προσώπου....».¹⁵

Περαιτέρω, στο βαθμό που οι διαδικασίες εγγραφής στο Μητρώο επαναλαμβάνουν διαδικασίες ελέγχου τυπικών και ουσιαστικών προσόντων φυσικών προσώπων, τα οποία είναι ήδη εγγεγραμμένα στο ΤΕΕ ή σε άλλα επιμελητήρια και επαγγελματικούς συλλόγους ή στα Μητρώα ΜΕΜ και ΜΕΚ του π.δ. 71/2019, σκόπιμο θα ήταν να απλουστευθούν ώστε να μην δημιουργείται πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση.

Τέλος στην παρ. 7 η δυνατότητα ανάθεσης της σε περισσότερους ελεγκτές μηχανικούς προβλέπεται μόνο για που η προς επίβλεψη μελέτη παρουσιάζει ιδιαίτερες τεχνικές δυσκολίες. Προτείνεται να εξεταστεί η δυνατότητα ανάθεσης της επίβλεψης σε περισσότερους επιβλέποντες και στην περίπτωση που οι ιδιαίτερες τεχνικές δυσκολίες σχετίζονται με την ίδια κατηγορία (πχ πολιτικού μηχανικού).

- **Άρθρο 4** : Σημειώνεται επίσης, ότι στην παρ. 3 του άρθρου 4 γίνεται το πρώτον αναφορά σε «*επιλογή Ελεγκτή Μηχανικού με αντίστοιχη τάξη πτυχίου*», σημείο που χρήζει διευκρίνισης, καθώς δεν προκύπτει η τυχόν συσχέτιση τάξης πτυχίου με την κατάταξη στα Τμήματα του Μητρώου.

¹⁵ Βλ. ενδεικτικά ΕΣ Κλιμ. Τμ. VII, Πράξη 168/2017, σκέψη 2, ΕΣ VII Τμ. Πράξη 74/2018, σκέψη 2, αλλά και ΕΣ / ΚΠΕ / Τμ.7 124/2018.

- **Άρθρο 5** : Θα πρέπει να προβλεφθεί με το υπό εξέταση σχέδιο ο χρόνος έναρξης ισχύος της Κοινής Υπουργικής Απόφασης, λαμβάνοντας υπ'όψιν τον απαιτούμενο χρόνο για τη δημιουργία του Μητρώου από το ΤΕΕ και την ανάπτυξη της εφαρμογής ηλεκτρονικής κλήρωσης.

- **Άρθρο 6** : Για την πληρότητα της ρύθμισης, θα πρέπει να προβλεφθεί και να ρυθμισθεί η περίπτωση κατά την οποία, για την επίβλεψη συγκεκριμένης μελέτης δεν υπάρξουν αιτήσεις ενδιαφερομένων. Περαιτέρω, δεν καθορίζεται με σαφήνεια ο χρόνος διεξαγωγής της κλήρωσης. Σημειωτέον, ότι δεν είναι εκ των προτέρων γνωστός ο χρόνος ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας της προς επίβλεψη μελέτης, ούτε εάν αυτή θα τελεσφορήσει και ως εκ τούτου, είναι πιθανόν να δεσμεύεται άνευ λόγου για μακρό χρόνο ο αριθμός μητρώου του Μηχανικού και αυτός να αποκλείεται από άλλες, ωριμότερες διαδικασίες. Θα πρέπει, εξ άλλου, να διευκρινισθεί η έννοια και οι συνέπειες της προσωρινής (παρ. 8 άρθρου 5) δέσμευσης του Αριθμού Μητρώου σε αντιδιαστολή με την οριστική (παρ. 6 άρθρου 6).

Τέλος, δεδομένου ότι μεταξύ του ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικού και της αναθέτουσας αρχής συνάπτεται σύμβαση, εάν θεωρηθεί ότι αυτή αποτελεί δημόσια σύμβαση κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (βλ. και ανωτέρω υπό IV.E), η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει παρακολουθήσει την εκτέλεση αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αντίστοιχες διατάξεις.

- **Άρθρα 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13** : Στο σημείο αυτό επαναλαμβάνεται η επιφύλαξη, όπως αναλύθηκε ανωτέρω (υπό IV.B) σχετικά με το εάν από την εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 183Α προκύπτει εξουσιοδότηση της κανονιστικώς δρώσας Διοίκησης για ρύθμιση των αντίστοιχων ζητημάτων (Εγγυήσεις Αμεροληψίας του Ελεγκτή Μηχανικού, Καθήκοντα του Ελεγκτή Μηχανικού, Ευθύνη του Ελεγκτή Μηχανικού έναντι του Κυρίου του Έργου, Οι εξουσίες εποπτείας του Κυρίου του Έργου και η εναντίωση στον Ελεγκτή Μηχανικό, Ευθύνη του Ελεγκτή Μηχανικού έναντι του αναδόχου, Ευθύνη του Αναδόχου έναντι του Κυρίου του Έργο, όταν η επίβλεψη ασκείται από Ελεγκτή Μηχανικό, Η αμοιβή του Ελεγκτή Μηχανικού).¹⁶.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για τον τρόπο συνέχισης της επίβλεψης στην περίπτωση τυχόν καταγγελίας ή λύσης για οποιονδήποτε λόγο της σύμβασης με τον ιδιώτη Ελεγκτή Μηχανικό.

Επισημαίνεται πάντως ότι, με το προτεινόμενο σχέδιο ΚΥΑ, δεν προκύπτει με πληρότητα ο τρόπος κατάρτισης και λειτουργίας του υπό κρίση Μητρώου (βλ. κυρίως άρθρο 3), καθώς αναγκαίες τεχνικές λεπτομέρειες καταλείπονται προς ρύθμιση σε

¹⁶ Σημειώνεται ότι για τους Ιδιωτικούς Φορείς Επίβλεψης, οι σχετικές ρυθμίσεις περιλαμβάνονται στις διατάξεις του άρθρου 183

μεταγενέστερο στάδιο, με αποτέλεσμα το εν λόγω Μητρώο να μην καθίσταται άμεσα λειτουργικό και να μην υπάρχει, επί του παρόντος, η απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου.

Σε κάθε περίπτωση, κρίνεται σκόπιμη η θέση της υπό εξέταση ΥΑ σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς, προκειμένου οι άμεσα εμπλεκόμενοι στην ρυθμιζόμενη διαδικασία να συνεισφέρουν κατά το λόγο εμπειρίας εκάστου ώστε να καταστεί αυτή λειτουργική και εφαρμόσιμη.

V. Συμπέρασμα

Κατόπιν όλων των ανωτέρω, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, ασκούσα την αρμοδιότητά της, όπως ορίζεται στο άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. γγ του ν.4013/2011, αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του προτεινόμενου σχεδίου κοινής απόφασης των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, και Εσωτερικών, με τις προαναφερόμενες παρατηρήσεις, επισημάνσεις, νομοτεχνικές διορθώσεις και βελτιώσεις, κατά τα προπαρατιθέμενα.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2021

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης